

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK LIII - DECEMBER 2022 - ŠT. 12

ISSN 0350-9281 (tiskana izd.)
ISSN 2536-4162 (spletna izd.)

**Blagoslovljene božične
praznike in srečno 2023!**

Praznični običaji
in jedi

Občinski svet
o problematiki
beguncev

Z ministrom za
infrastrukturo o
logaških prioritetah

Obrtnik leta 2022
Leon Kranjc iz
Logatca

Občina Logatec

Decembrski čas nas vedno znova prežema z radostjo, toplino in številnimi pričakovanji. Topli stiski rok, družabna srečanja ter številne praznične luči nam krajšajo dolge temne večere.

V mislih se poslavljamo od starega prijatelja in se predrzno spogledujemo z novim. V letu 2023 bomo tkali nove zgodbe, vanje vpletali zlate in srebrne niti naših želja in sanj.

Naj bodo prazniki čarobni, novo leto pa polno zdravja, medsebojnega spoštovanja in številnih uspehov.

Skupaj s sodelavci občinske uprave vam izrekam tudi iskrene čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti.

Župan Občine Logatec
Berto Menard

OBČINA LOGATEC

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA

www.logatec.si

e: obcina.logatec@logatec.si

Tržaška cesta 50 A, 1370 Logatec

t: 01 759 06 00, f: 01 759 06 20

Številka: 041-40/2022-1

Datum: 5. 12. 2022

Občinska volilna komisija Občine Logatec je, na podlagi 5. točke 41. člena in 90. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US), na svoji 7. redni seji, 5. 12. 2022, sprejela naslednje

POROČILO **O IZIDU VOLITEV ZA ŽUPANA OBČINE LOGATEC**

Volitev župana v občini Logatec, 4. 12. 2022, se je udeležilo 5409 volivcev.

V volilni imenik je bilo vpisanih 11190 volivcev. Udeležba je bila 48,34-odstotna.

Oddanih je bilo 5408 glasovnic.

Neveljavnih je bilo 13 glasovnic.

Veljavnih glasovnic je bilo 5395.

Posamezna kandidata sta v občini Logatec prejela naslednje število glasov:

Zap. št.	Kandidat	Št. glasov	Odstotek glasov (%)
1	BERTO MENARD	2747	50,92
2	BOGDAN LIPOVŠEK	2648	49,08

Za župana Občine Logatec je bil izvoljen kandidat Berto Menard.

Poročilo o izidu volitev za župana Občine Logatec se objavi v uradnem glasilu Občine Logatec.

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA
PREDSEDNIK

Marjan Gregorič, univ. dipl. prav., l.r.

IZ OBČINSKE HIŠE

Občinski svet na izredni seji o problematiki beguncev	str. 4
Zahvala prostovoljnim voznikom Prostoferja	str. 6

AKTUALNO

Naj zajtrk postane navada vseh	str. 7
Z ministrom za infrastrukturo o logaških prioritetah	str. 8
Hotenjski pripadnostni kostum	str. 9
Srečanje veteranov Gasilske zveze Logatec	str. 10
Društveno ocenjevanje medu	str. 12

V SREDIŠČU

Praznični običaji in jedi	str. 15
Solidarnost ne pozna meja	str. 16
Jaslice pri Brangerjevih	str. 19

KULTURA

Več kot koncert za mir	str. 20
Koncert v znamenju slovenskih barv	str. 21
Zvočnih 35 let »Notranjske«	str. 22

IZ LOGAŠKE KNJIŽNICE

Sonja Tavčar Skaberne - najstarejša slovenska kiparka	str. 26
---	---------

ŠPORT

Povišajmo Sekirico v enem dnevu	str. 30
---------------------------------------	---------

Spoštovane, spoštovani,

smo v času pričakovanja, v adventu. Dolgi zimski večeri so pravšnji za pogovore, izmenjavo mnenj, kaj se dogaja v naši lepi deželi na sončni strani Alp.

Težko leto, polno obremenitev s politiko in gospodarstvom, je že skoraj za nami. Vesel sem, da se veliko govori o socialni in kaj bi bilo prav. Ali čutimo v sebi, kateri prav je pravi? Tudi v naši občini imamo novo izvoljeni občinski svet, krajevne skupnosti, potrjenega župana. Delo teče po začrtanih smernicah za dobro ljudi vseh generacij. Veliko je potreb, saj smo hitro razvijajoča se občina v najrazvitejši slovenski regiji. Kolač, ki ga nudita naša država in EU skozi različne sklade, je namenjen manj razvitim, a kljub temu si kakšen kos »priborimo«, ga oplemenitimo in zasveti. Preko občinskih meja smo prepoznani po odprtosti, delavnosti, pridnosti, zato smo nagrajeni z različnimi priznanji.

Osvetljeni dobri možje, sv. Miklavž, Božiček, dedek Mraz, imajo pripravljene zvrhane koše daril. Jelenčki, vpreženi v sani, ječijo pod težo želja in prošenj, da bodo lahko dobri možje s svojimi spremljevalci obdarili najmlajše in odrasle. Čarobni prazniki, obdani s šegami in lepimi navadami, nam dajejo moč in veselje. Po hišah in stanovanjih diši po pečenih dobrotah. Vonj pečenega jabolka, cimeta, klinčkov in domačega čaja z medom nam starejšim pričara čase skromnosti in toplega ognjišča. Potrudimo se in našim otrokom ustvarimo toplino srca in občutek domačnosti s pogovorom, prebrano pravljico, morda Prežihovo pripoved Levi devžej. Zelo malo je potrebno za srečo, vzeti si moramo le čas in pozornost. Bližnje obdarujmo z ljubeznijo, doma narejenimi piškoti, poleti nabranim čajem, suhim sadjem. Velika, draga darila ne odtehtajo naše prave ljubezni in topline. Ne smemo pozabiti ostarelih, bolnih, ti še posebej potrebujejo veliko »toplote« v jeseni življenja. Sledimo zvezdi Repatici, ki nam kaže, kako in na kakšen način v boljše življenje.

Spoštovane občanke, občani, ob bližajočih se praznikih vam iz srca želim, da bi svetloba iz betlehemske votline ogrela naša srca, da bi si podali roke, pogledali v oči, zaželeli srečo v sobivanju različno mislečih. Naj bo dan samostojnosti in enotnosti praznik skupnega napredka naše Slovenije. Srečno v leto 2023!

Vsem hvala za podporo: » Skupaj zmoremo vse.«

Vaš župan Berto Menard

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 0350-9281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec,

Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica:

Blanka Markovič Kocen

Uredniški odbor: Metka Bogataj, mag. Dejan Šraml, Marcel

Štefančič, Branislav Pevec, predstavnik/predstavnica Občine Logatec za odnose z javnostmi

Grafično oblikovanje in tisk: Grafika Gracer, d.o.o.,

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum izida: 22. 12. 2022

Naklada: 4.850 izvodov

Naslovnica: Odprtje drsališča v Logatecu

Foto: Primož Godina

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrati, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

OBČINSKI SVET NA IZREDNI SEJI O PROBLEMATIKI BEGUNCEV

Ob vedno več temnopoltih osebah v logaškem nastanitvenem centru so se občani Logatca v minulih tednih vse pogostejše obračali na župana in pristojne organe, zaradi česar je bil na občini sklican sestanek, na pobudo svetniške skupine SDS pa tudi izredna seja občinskega sveta, na kateri naj bi razjasnili okoliščine in možne ukrepe zoper tako situacijo ter sprejeli sklepe za njeno obvladovanje.

Izredne seje so se udeležili tudi dr. Branko Lobnikar, državni sekretar na Ministrstvu RS za notranje zadeve, mag. Katarina Štrukelj, direktorica Urada za begunce, in predstavniki ljubljanske ter logaške policije. »Težavo vidim v tem, da je v zadnjih dveh mesecih zaznati velik porast beguncev iz Burundije in Konga, ki so drugačni od nas in imajo drugačne življenjske navade. Občani sporočajo, da občutijo nelagodje,« je dejal župan Menard. Kot je poudarila Katarina Štrukelj, so v Logatcu še vedno samo ranljive skupine, moški, ki jih vidimo po občini in okolici, pa so njihovi člani. Samski moški so po njenih besedah nastanjeni v centrih na Viču in Kotnikovi. »Srbija je uvedla brezvizumski režim, ki je državljanom Burundije in Kube olajšal pot v Evropo, po vnovični uvedbi vizumskega režima na zahtevo mednarodne skupnosti za Burundijo pa se je njihovo število začelo zmanj-

ševati,« je dejala Štrukljeva. »Migrantov ne moremo ločiti po narodnosti, zakoni so jasni, pravice tudi in cilj državljanov Burundije ni Slovenija.«

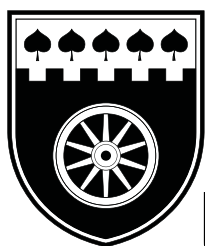
Varnost v občini stabilna in dobra

Kot je poudaril dr. Branko Lobnikar, državni sekretar na MNZ, vlada skuša najti rešitve glede nastanitve oseb, ki iščejo mednarodno zaščito. Miha Lajtnik, komandir Policijske postaje Logatec, pa je poudaril, da je varnost v občini Logatec stabilna, dobra in nad slovenskim povprečjem. Kot je sporočila Štrukljeva, je glede varnosti otrok govorila z ravnateljki logaških osnovnih šol, ki težav niso zaznali, bodo pa pripravili izobraževanja o sprejemanju različnosti.

Aljoša Peček, SD, je v razpravi opomnil, da je v Logatcu premalo policijskih patrulj, njegova svetniška kolegica Nada Cimprič pa je predlagala tedensko osveževanje podatkov.

Svetniki so nato sprejeli sklepe, da bodo podatki na spletni strani občine vsaj dvakrat tedensko osveženi, varnostni sosvet bo dobil pooblastilo, da poroča o varnostni situaciji, policijska postaja pa bo sosvetu posredovala podatke o morebitnih kršitvah javnega reda in miru.

Blanka Markovič Kocen

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK LIII - 21. DECEMBER 2022 - ŠT. 12

URADNE OBJAVE ŠT. 12

ISSN 2536-4162 (spletna izd.)

so objavljene na spletni strani Občine Logatec – www.logatec.si – Logaške novice in hkrati dostopne preko QR kode:

Naslovi – vsebine uradnih objav:

1. Sklep o uvedbi javnega razpisa za zbiranje predlogov za sofinanciranje športnih dejavnosti v občini Logatec za leto 2023 (str. 2).
2. Sklep o uvedbi javnega razpisa za zbiranje predlogov za sofinanciranje dejavnosti humanitarnih organizacij, ki delujejo na območju občine Logatec za leto 2023 (str. 11).
3. Sklep o uvedbi javnega razpisa za zbiranje predlogov za sofinanciranje projektov drugih društev, na območju občine Logatec za leto 2023 (str. 16).
4. Sklep o uvedbi javnega razpisa za zbiranje predlogov za sofinanciranje dejavnosti za starejše, na območju občine Logatec za leto 2023 (str. 19).
5. Sklep o uvedbi javnega poziva za zbiranje predlogov za sofinanciranje tradicionalnih projektov, ki so v interesu občine Logatec za leto 2023 (str. 23).
6. Sklep o uvedbi javnega razpisa za zbiranje predlogov za sofinanciranje turističnih projektov v občini Logatec za leto 2023 (str. 27).
7. Sklep o uvedbi javnega razpisa za zbiranje predlogov za sofinanciranje mladinskih projektov, ki so v občini Logatec v javnem interesu za leto 2023 (str. 31).
8. Sklep o uvedbi javnega razpisa za zbiranje predlogov za sofinanciranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov v občini Logatec za leto 2023 (str. 34).
9. Sklep o uvedbi javnega razpisa za zbiranje predlogov za sofinanciranje projektov varovanja kulturne dediščine v občini Logatec za leto 2023 (str. 40).
10. Poročilo o izidu volitev za župana Občine Logatec, člane Občinskega sveta Občine Logatec in člane svetov krajevnih skupnosti Občine Logatec. (str. 43).
11. Poročilo o izidu volitev za župana Občine Logatec (str. 53).
12. Javno naznanilo o razgrnitvi podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in poziv k napovedi sprememb podatkov v zvezi z odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Logatec za leto 2023 (str. 54).

Za zainteresirane osebe lahko uradni del Logaških novic v fizični obliki prevzamejo v glavni pisarni Občine Logatec (1. nadstropje Upravnega centra Logatec) po predhodnem dogovoru: tel.: 01 7590 614 ali e-pošta: obcina.logatec@logatec.si.

BARVITA LOGAŠKA NARIVNICA

Za Domom Starejših Logatec v Dovcah v Blekovi vasi se je v odkopu za gradnjo novega parkirišča odprl neobičajno barvit presek kamnin, ki je vzbudil veliko pozornost.

Barviti presek kamnin

Radovednejši opazovalci so si začeli zastavljati naslednja vprašanja: kakšne kamnine so to? Kako je nastal neobičajen skupek pisanih kamnin? Kaj pomeni izdanek pisanih kamnin in o čem nam govori? Vprašanja so videti preprosta, odgovori pa nikakor ne! Če želimo o tem imenitnem izdanku vedeti kaj več, je treba marsikaj premisliti. Nedvomno lahko na zastavljena vprašanja odgovorijo le geologi, ki poznajo zgradbo širšega prostora.

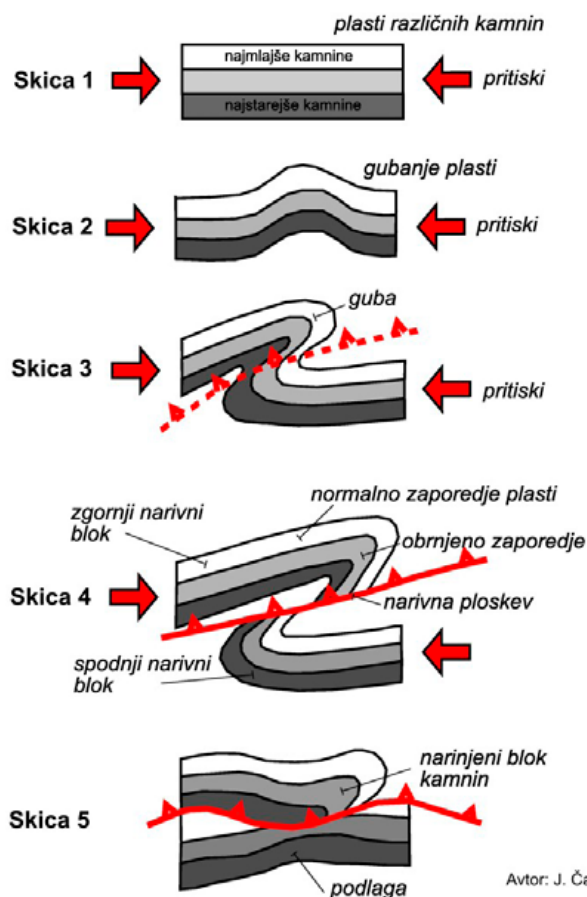
Med Hotedrščico, Medvedjim Brdom in Žibršami opazujemo triasne plasti, ki so kamninsko bogato razvite in barvno izjemno pestre. V njih najdemo vložke s številnimi fosili, med njimi so tudi vodilne školjke, ki plastem zanesljivo določajo zgornjetriasno karnijske starost (237 do 227 milijonov let). V profilu opazujemo temnosive glinavce in meljevce, rumenkaste, sivozelenkaste, rdeče do vijolične peščenjake z vložki konglomeratov, tanke premoške vložke in leče ali plasti različnih sivih do črnih apnencev ter sivozelene, vinskordeče in vijolične laporovce, ki prehajajo postopno navzgor v mlajši zgornjetriasni plastnati dolomit. Kamnine karnijske starosti s podobno sestavo, vendar z manjšo barvno pestrostjo, opazujemo tudi v Blekovi vasi in na Čevicah. Tu so karnijske plasti vidne le v redkih izdankih. S karnijskimi kamninami v Blekovi vasi je prostorsko povezan tudi profil v Dovcah. To pomeni, da so kamnine v Dovcah prav tako karnijske starosti kot kamnine med Hotedrščico in Žibršami in zato nas njihova barvna pestrost ne preseneča.

Če pogledamo priloženo sliko odkopa v Dovcah, vidimo, da leži na levi strani pod pisanimi kamninami (na sliki za kupom kamenja) mlajši, sicer plastnati, dolomit zgornjetriasno norijsko – retijske starosti (227 do 201 milijonov let), ki ga je v širši okolici Logateca veliko. Torej leži pod karnijskimi kamninami mlajši dolomit, nad njimi desno zgoraj pa značilen skoraj bel kristalast spodnjekarnijski cordevolski dolomit, ki je najstarejša karnijska kamnina (približno od 237 do 235 milijonov let). Te plasti bi morale v resnici ležati v podlagi profila. Torej barvite karnijske kamnine, ki jih vidimo v profilu v Dovcah, ležijo v obrnjeni oziroma inverzni legi. Gornjim vprašanjem lahko dodamo še naslednje – zakaj ležijo karnijske plasti na logaškem v obrnjeni oziroma inverzni legi. Preden se lotimo odgovorov, je treba opozoriti še na debelino karnijskih kamnin. Na ozemlju med Hotedrščico, Medvedjim Brdom in Žibršami je debelina karnijskih kamnin več sto metrov, na

Iдриjskem so enako stare kamnine debele celo okrog 800 metrov. Čeprav na omenjenih lokacijah v Logatcu karnijske plasti še niso bile natančneje pregledane in njihova debelina še ni bila ugotovljena, lahko z gotovostjo zaključim, da jih je v primerjavi z izdanki med Hotedrščico in Žibršami v Logatcu zelo malo. V Dovcah jih je le še nekaj metrov. Že imamo naslednje vprašanje – zakaj je karnijskih plasti ponekod več sto metrov, v profilu v Dovcah pa le za vzorec?

Če želimo odgovoriti na zgornje vprašanje, se moramo ozreti na geološko zgradbo širšega ozemlja. Ta del Slovenije je zgrajen iz obsežnih narivov, kar pomeni, da so bili obsežni paketi različno starih kamnin zaradi bočnih pritiskov, ki jih povzročata tektonika plošč, porinjeni drug čez drugega običajno tako, da ležijo spodaj mlajše kamnine, zgoraj pa starejše. V začetnem obdobju tektonskega spreminjanja našega ozemlja, pred kakimi 30 milijoni let, so zaradi premikov zemeljskih plošč nastali močni bočni pritiski, ki so povzročili oženje prostora. Posledica tega je bil nastanek velikih in obsežnih gub (Skica 3). Ob nadaljnjem oženju prostora (premiki) so bile obsežne gube nagnjene ali pa so celo polegale v horizontalno lego. Na tak način so kamnine spodnjega krila gube dobile obrnjeno lego (Skica 4). Pri nadaljnjem premikanju tektonskih plošč se kamnine niso več mogle plastično deformirati. Oblikovale so se položne narivne drsne ploskve, ob katerih so posamezni paketi kamnin drsili drug čez drugega (Skica 5). Ob tudi več desetkilometrskih premikih so bile nekatere kamnine ob

Potek narivanja in nastanek narivne zgradbe

Avtor: J. Čar

drsnih ploskvah v celoti odrezane, druge pa zdrobljene, zdrsane in zaradi tega lahko ob narivnih ploskvah tudi močno stanjšane. Prav zaradi drsenja ob narivnici je v Dovcah ohranjeno le nekaj metrov karnijskih plasti.

Opazovane razmere v preseku v Dovcah so nastale, ob upoštevanju vseh zgoraj naštetih geoloških dogodkov, oženje prostora, gubanje plasti, nastanek poleglih gub in narivanja več deset kilometrov. V Dovcah ležijo pisane karnijske plasti v obrnjeni legi (inverzna lega), od nekdanj več sto metrov debelih plasti pa je bila večina kamnin ob narivnicah odrezanih in zdrsanih. Vsak barvni pas v profilu predstavlja drugo in drugačno kamnino. Vendar to niso 'običajne' kamnine, ampak močno spremenjene kamnine,

ki so bile povsem pretirne in ponovno sprijete. To so pravzaprav obnarivne tektonske zmečkanine. Pri tem so dobile 'kamnine' intenzivnejše barve. V profilu opazujemo le borni ostanek nekoč mogočnega kompleksa karnijskih kamnin.

In še dodatek. Ob upoštevanju še drugih geoloških podatkov v širši okolici Logatca lahko ugotovimo, da so opisane logaške geološke razmere podaljšek dobro preučene idrijske zapletene geološke zgradbe. Na Idrijskem opazujemo na številnih lokacijah močno stanjšane inverzne plasti ob narivnicah, vendar tako imenitnega profila kot je logaški, vendarle tam nimamo.

*Prof. dr. Jože Čar
Foto: Anja Šen*

ZAHVALA PROSTOVOLJNIM VOZNIKOM PROSTOFERJEM

Prostofer je namenjen vsem tistim starejšim, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nižje mesečne dohodke, pa tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. Prostofer jim omogoča lažjo dostopnost do Zdravstvenega doma Logatec, Upravnega centra Logatec, banke in drugih javnih ustanov, trgovinskih centrov ipd., pa tudi izven občine, npr. v UKC Ljubljana, Bolnišnico Postojna ...

Projekt Prostofer, ki ga izvaja zavod Zlata mreža, finančno pa podpira Občina Logatec, se je začel izvajati oktobra 2019. V tem času so vozniki prostoferja, ki jih je 16, kljub epidemiji, ki je nekoliko zmanjšala število voženj, opravili 586 prevozov.

V tednu mobilnosti je v ponedeljek, 19. septembra 2022, potekalo srečanje voznikov z županom Občine Logatec Bertom Menardom, zaposlenimi v Občinski upravi, ki sodelujejo pri projektu, in z direktorjem zavoda Zlata mreža Miho Bogatajem.

Najprej je zbrane nagovoril župan Berto Menard, ki je poudaril pomen pomoči ljudem, ne samo v smislu prevoza od doma do bolnišnice ali trgovine, pač pa tudi v medsebojnem sporazumevanju in druženju. Število uporabnikov in voznikov narašča, kar potrjuje potrebo po tovrstni dejavnosti v občini Logatec.

Nato je o izvajanju prevozov spregovoril tudi direktor zavoda Zlata mreža Miha Bogataj, ki je povedal, da je bila Občina Logatec ena prvih, ki je pristopila k temu projektu, zdaj pa je teh občin že 90. Projekt se izvaja in prinaša tudi določene izzive. Zadnji večji izziv je bila epidemija, ki je s svojimi omejitvami nekoliko otežila prevoze.

V nadaljevanju srečanja je potekal pogovor o nekaterih vprašanjih glede izvajanja prevoza, kjer so bili izpostavljeni posamezni dogodki, glede parkiranja v Ljubljani, polnjenja električnega vozila, omejitev pri prevozu oseb in podobno.

Ob koncu srečanja so se vsi strinjali, da brezplačni prevozi starejših, bolnikov in oseb, ki nimajo vozila, predstavlja izredno humanitarno delo, ki omogoča, da marsikateri občan lahko dalj časa ostaja doma, v oskrbi najbližjih, in da se je številnim uporabnikom olajšal dostop do ljubljanskih bolnišnic. Predvsem pa prevoz Prostoferja predstavlja tako za voznika kot za sopotnika oz. uporabnika dragocen čas druženja, zanimivega pogovora, predvsem pa obojestranskega zadovoljstva pri vožnji po ali pa izven logaške občine. Še za večjo prepoznavnost projekta in v zahvalo vsem voznikom je župan Berto Menard vsem prostoferjem izročil posebna oblačila z logotipi projekta in grbom Občine Logatec.

*Občinska uprava Občine Logatec
Foto: Marija Turk in Viktorija Muha, Zlata mreža*

NAJ ZAJTRK POSTANE NAVADA VSEH - ZAJTRKUJ KOT KRALJ

Da bi zajtrk postal zares tisto, kar je treba zjutraj vedno narediti, je že nekaj let v novembru dan, namenjen ozaveščenju o pomembnosti tega obroka. Pomembno tudi zato, ker je treba dajati poudarek predvsem na domače slovenske jedi, ki ne potrebujejo dolge poti do naših krožnikov. Predvsem mladim bi morali privzgojiti to navado, zato že v vrtcih na mizicah stoji košara z jabolki, v skodelicah je mleko s slovenskih kmetij, prav tako domače je maslo. Kruh so spekle lokalne gospodinje v večini v krušni peči. Čebele so nabrale med na slovenskih travnikih, zato ni čudno, da je tudi naziv tega dne tak.

Po šolah in vrtcih ta zajtrk v večini vsi otroci obožujejo in se ga veselijo. Na OŠ Tabor Logatec so Slovenski tradicionalni zajtrk

lepo sprejeli. Pripravijo ga skupaj. Letos je večji poudarek na dobrih prehranjevalnih navadah. Opažajo, da učenci vse raje posegajo po domači prehrani. Zelo radi imajo domače maslo in med. Prav tako se vse bolj zavedajo, da z zajtrkom pridobivajo več energije, ki jo potrebujejo za učenje in vsakodnevne dejavnosti.

Tudi na POŠ Vrh Svetih Treh Kraljev se otroci vsako leto veselijo slovenskega tradicionalnega zajtrka, čeprav imajo tudi sicer pogosto na jedilniku domače jedi. Kuharica Marta Grof jih prav "grofovsko" razvaja s sveže skuhanu juho, sladkim zeljem, špehovko, zavitkom, polento, kašo, raznoraznimi namazi, kompotom, pečenimi domačimi jajčki ali domačo slivovo marmelado.

Učiteljice pa žal opažajo, da je vse več izbirčnih otrok, ki jim gre v slast le bolj sladka malica ali visoko procesirana hrana. Na srečo je rovtarska šola vključena v Shemo šolskega sadja in tako lahko omogočimo tudi vrhovskim učencem skoraj vsakotedensko uživanje sezonskega in lokalno pridelanega sadja in zelenjave ter mlečnih izdelkov. Na matični šoli Rovte je situacija povsem podobna, le »grofovske« malice si zaradi večjega števila otrok ne morejo privoščiti, čeprav se s pomenom zdravih obrokov trudijo vsi, tako učitelji kot tudi pripravljavci hrane. Zaključna misel je lahko enotna: bravo za tradicionalni slovenski zajtrk in naj vedno bolj cenimo, kar je domače in na naši zemlji pridelano.

Metka Bogataj

Foto: arhiv OŠ Tabor Logatec

SLOVENSKI TRADICIONALNI ZAJTRK V MIKLAVŽEVEM VRTCU

Kot vsako leto smo tudi letos v Miklavževem vrtcu obeležili dan slovenske hrane. Na ta dan smo se z otroki v Zelene sobi pripravljali že veliko prej. Konec oktobra smo skupaj z drugimi otroki v vrtcu obiskali eno izmed lokalnih kmetij. Tam so se otroci srečali z domačimi živalmi, jim dali jesti in nekatere tudi pobožali. Obisk kmetije smo nadgradili tudi tako, da smo si v igralnici oblikovali prav svojo kmetijo. Tu zdaj domujejo krava, ovca, kokoške s petelinom in konj. Z otroki smo se tudi pogovarjali, od kod prihaja hrana, ki jo jemo, kdo vse je zaslužen, da dobimo v vrtcu zajtrk, kosilo in malico itd.

Ker pa slovenskega tradicionalnega zajtrka ni brez medu in čebel, smo se naučili rajalni ples na Slakovo pesem Čebelar. Skupaj smo izdelali čebele in jabolka. Nekaj dni prej smo vso izdelano dekoracijo razstavili v avli in tako tudi starše opozorili, da se bliža dan slovenske hrane.

Na dan dogodka smo starše že zgodaj zjutraj presenetili s samim tradicionalnim zajtrkom. Ker pa vemo, da se v današnjih časih zelo mudi v službo, smo ga pripravili kar »za sabo«. Staršem smo postregli z domačim kruhom in maslom s kmetije Fečur ter z medom in jabolki sadjarstva Tomazin. Seveda se pa zjutraj prileže

tudi kaj toplega popiti in smo jim pripravili sadni čaj ali kavo. Starši so tako odhajali nasmejani v službo, mi pa veseli, saj smo jim polepšali dan.

Ko smo z otroki pojedli tradicionalni zajtrk po skupinah, smo v goste povabili harmonikarja. Ta nas je presenetil in s seboj pripeljal tudi pevko. Otroci iz Zelene sobe so prvič nastopali pred večjem občinstvom in zelo dobro jim je šlo. Nato smo skupaj rajali ob narodnozabavni glasbi.

Katarina Jereb

OBNOVLJEN VIŠINSKI KAMEN POD LANIŠČEM – OHRANJEN DELČEK NAŠE DEDIŠČINE

Nekdanji višinski kamen pod Laniščem (Hrušica) iz obdobja habsburške monarhije je bil ukraden med gradnjo plinovoda l. 1978. Na podlagi fotografije je Kauški iniciativni odbor – Jože Omerzu, Janez Slabe-Gričarjev in Anton Marn – med covidnim obdobjem sprejel in izpeljal smelo odločitev narediti in postaviti repliko višinskega kamna ob izdatni pomoči Zavoda Ad Pirum, Darka Jeraja s.p. in Višje strokovne šole Sežana. Na prvi jesenski dan je bil predan v trajen dediščinski spomin. Drobec zgodovine in kulturne dediščine je ohranjen za bodoča pokolenja.

Višinski kamen, ki tehta skoraj eno tono, z zapisom nadmorske višine v dunajskih čevljih in metrih - 568,63 m - ter označbo smeri proti Gorici in Ljubljani stoji ob stari cesti med Hrušico in Kalcami, kjer je že za časa Rimljanov vodila pot do utrdbe Ad pirum mimo obzidja Laniše proti Logatcu.

Besedilo in foto: Brane Pevec

Z MINISTROM ZA INFRASTRUKTURO O LOGAŠKIH PRIORITETAH

Sredi novembra se je minister za infrastrukturo mag. Bojan Kumer srečal z občani Logatca ter z njimi govoril predvsem o potrebah po sodobni infrastrukturi na Logaškem ter o aktualnih rešitvah za blaženje energetske draginje. Minister se je namreč ravno tisti dan vrnil iz Alžirije, kjer je državni Geoplin sklenil pogodbo za dobavo 300 milijonov kubnih metrov zemeljskega plina letno.

Poudaril je, da se vlada zaveda infrastrukturnih prioritet na Logaškem in bo naredil vse, kar je v njegovi moči, da se investicije začnejo ter s tem pomaga regiji k nadaljnjemu uspešnem razvoju ter predvsem k boljši prometni pretočnosti.

Srečanja z ministrom na Območni obrtno-podjetniški zbornici Logatec so se med drugimi udeležili logaški župan **Berto Menard**, predsednik obrtne zbornice **Bogdan Oblak**, poslanca Državnega zbora Republike Slovenije **Bojan Čebela** in **Tereza Novak** ter drugi deležniki tako iz Logatca kot širše Notranjske regije.

Župan Menard je med nujnimi projekti izpostavil povezovalno cesto med obema obrtno-industrijskima conama, prošnjo za pomoč je naslovil tudi na ministrstvo, saj računa, da bi to cesto zgradili čim prej. Razbremenila bi promet tovornih vozil skozi središče mesta, pa še ob prometnih nesrečah na avtocesti, ki so bile v letošnjem poletnem času stalnica ter velika ovira intervencijskim vozilom.

Bogdan Oblak je predstavil pričakovanja in zahteve gospodarstva glede reševanja energetske draginje, in sicer, da bodo ukrepi prinesli ustrezno raven cen plina in elektrike za podjetja. Zdaj je še kako pomembno, da država pomaga gospodarstvu preživeti in ohraniti zaposlenost v teh negotovih, energetsko kriznih razmerah.

Govor je bil še o obnovi železniške postaje s parkirišči, ureditvi zemljišč ob avtocestni bazi, kjer bi ljudje lahko parkirali avtomobile, graditvi tretjega pasu avtoceste med Ljubljano in Vrhniko ter nove cestne navezave do avtoceste iz Kalca, ki bo razbremenila del Logatca, prebivalcem drugih občin, npr. Idrije, omogočila hitrejši vstop na avtocesto, pomembna pa bo tudi za varnost prebivalcev Logatca.

Besedilo in foto: Dejan Šraml

HOTENJSKI PRIPADNOSTNI KOSTUM

V Hotedršici je zadnjo novembrsko soboto v gostilni Turk potekala slovesna prireditev z naslovom Hotenjka in njena edinstvena noša. Kulturni dogodek je povezovala Maruša Treven Nagode. Etnolog dr. Bojan Knific nam je predstavil hotenjski pripadnostni kostum, ki ga je na večer slovesnosti nosila Andrejka Mikuž. Obleko je izdelala Andreja Stržinar, mojstrica zgodovinskih kostumov, ob pomoči hčerke Klare Peternelj, čevlje je naredil Primož Štajner, pečo pa je zvezala Sonja Porenta. Slovesnost je bila obarvana z glasbo citrarke Urše Rožmanc, kitaristke Nastje Rudolf ter jazzovskega benda MLM 30, ki ga sestavljajo Matevž Špacapan, Lan Bertonec in Martin Jocif. Po končani prireditvi, ki se je udeležilo preko sto oseb, je sledila pogostitev z lokalnimi jedmi.

Idejni vodja hotenjskega pripadnostnega kostuma Roman Treven je pred več kot letom dni odkril fotografijo, ki je nastala leta 1925

ob slovesnem odprtju gasilskega doma v Hotedršici. Na njej je devetnajst deklet in žena iz Hotedršice. Oblečene so v pripadnostne kostume (narodne noše) z lokalnimi posebnostmi, s katerimi so pričevale o pomembnosti slovesnega dogodka in poudarjale nacionalno pripadnost. Še pomembnejši dokaz o lokalni oblačilni dediščini je prinesla fotografija iz leta 1913. Na njej je med drugimi v pripadnostnem kostumu, sorodnem tistim, ki jih imajo dekleta na fotografiji iz leta 1925, tudi Frančiška Plečnik (mala sestrična arhitekta Jožeta Plečnika) iz Hotedršice, pozneje poročena Benigar in preseljena v Ilirsko Bistrico. Treven se je povezal z etnologom dr. Bojanom Knificem, ki je bdel nad raziskovalnim delom in poustvarjanjem kostuma. Hotenjski pripadnostni kostum sodi v alpski tip oblačenja. Njegove prvine segajo v konec 18. in začetek 19. stoletja, a je prilagojen potrebam in materialom v začetku 20. stoletja, ko so preteklo podobo poustvarili. Krilo je izdelano iz finega temnega volnenega blaga, nanjo pa je prišit životek iz drugačnega blaga. Pod životkom pa je fina bombažna srajca, imenovana rokavci. Njegova posebnost je životek s kovinskimi gumbi in vrvico, vezan na način vezalk. Krasi ga par dekorativnih črt na levi in desni strani. Resasta ruta pa ni položena v trikotnik in zadana za predpasnik, kot je to običajno pri gorenjskem pripadnostnem kostumu, temveč je zataknjena za vrvice životka. Posebnost so tudi široke čipke na ovratniku in rokavih. Ena izmed večjih posebnosti pa je pleten rombost pas s kvačkano belo čipko in svilen pentljo, ki ponazarja sklepanec, značilen za gorenjski pripadnostni kostum. KTD Hotedršica se zahvaljuje za pomoč Občini Logatec, JSKD Logatec, županu Bertu Menardu in vsem sponzorjem.

Besedilo in foto: KTD Hoderšica

SPREHAJANJE PO KMETIJSKIH POVRŠINAH IN PASJI IZTREBK

K GZS Odbor izpostave Logatec opozarja vse sprehajalce po kmetijskih površinah, da se obnašajo odgovorno in spoštljivo do lastnikov zemljišč, na katerih pridelujejo travno krmo za prehrano živali. Poteptana in onesnažena travna ruša predstavlja za kmete škodo oz. izgubo prihodka.

Velika nevarnost za zdravje živali in ljudi so pasji iztrebki. Onesnaženo krmo živali zavračajo, hitreje gnije, plesni in posledično povzročajo razne zdravstvene težave. Psi, ki ne dobivajo redno sredstev proti endoparazitom (notranjim zajedalcem), so lahko okuženi tudi s trakuljo Ehinokokus ali toksokariozo (glista toxocara canis) ki sta nevarni zoonozi. To pomeni, da lahko

zbolimo tudi ljudje, če okužba vstopi v nas na primer ob nabiranju regrata, čemaža ipd. plodov.

Nevarni odpadki v travi so še razne pločevinke, steklenice in podobni trdi materiali, ki lahko ob spravilu krme poškodujejo stroje in tako lastniku povzročijo materialno škodo. Zaradi navedenih problemov in potencialne ogroženosti za škodo in bolezni pozivamo sprehajalce, da se gibljejo le po urejenih poteh, ne odmetavajo odpadkov ter da za svojimi pasjimi ljubljenci dosledno pobirajo iztrebke v za to postavljene zabojnike.

*Za KGZS OI Logatec
Kmetijski svetovalec Roman Rupnik
Foto: R. R.*

OD SEPTEMBRA V LOGATCU DNEVNI CENTER ZA STAREJŠE

Dnevni center reši marsikatero težavo starejših ljudi, njihovih svojcev in skrbnikov, saj predstavlja učinkovit odgovor na tegobe, ki spremljajo staranje. Hkrati s svojo podporo in srčnostjo pomaga ljudem tkati vezi in ustvarjati veselje ter novo kvaliteto življenja v varnem in spodbudnem okolju. Namenjen je tudi osebam z demenco, saj nudi varen prostor in tudi specifično oskrbo.

V dnevnem centru se zavedamo, da spodbujanje dobrega razpoloženja, pozitivnih čustev in dražljajev pripomore k dobremu počutju. Gradimo na domačnosti, saj nam je pomembno, da se vsakdo počuti sprejetega in se v svoj dom vrne zadovoljen.

V centru nudimo:

- zdrave obroke, sadne malice, napitke in prigrizke,
- pomoč pri vsakodnevnih opravilih in nego,
- aktivnosti za ohranjanje samostojnosti,
- vaje za ravnotežje,
- redno telesno-miselno telovadbo,

- druženje in pogovore na temo,
- razvedrilne aktivnosti,
- sprehode v senzornem parku in vse drugo, kar naši uporabniki potrebujejo.

V preteklem mesecu smo poleg rednih aktivnosti izvedli tudi jezensko delavnico, dan odprtih vrat z druženjem in predstavitev centra, ustvarjalno delavnico s servietno tehniko in delavnico izdelave sivkinih mošnjičkov, pekli smo hišni »štrudl« in domače piškote. Ker smo radi v koraku s časom, smo kar sami izdelali hišni koledar.

Dobrodošli pri nas

Vse zainteresirane vabimo, da stopijo z nami v stik, da se pogovorimo o možnostih. V skladu z vašimi potrebami in željami je odločitev o tem, kdaj in koliko časa boste pri nas na obisku, povsem vaša. Podrobnejše informacije in prijave na 01 750 80 86 ali po elektronski pošti na naslovu socialna.sluzba@ds-logatec.si. Dnevni center je odprt od ponedeljka do petka med 7. in 17. uro. Vabljeni na obisk. V družbi je dan lepši!

*Dnevni center Logatec
Besedilo in foto: Sabina E. Korošec*

LOGAŠKI GASILSKI VETERANI OBISKALI ŠTAJERSKO

Sredi oktobra smo se v lepem vremenu odpeljali do Poklicne gasilske enote Celje, kjer so nam po prijaznem sprejemu predstavili delo poklicnih gasilcev, razkazali gasilska vozila, opremo ter njihov lični čebeljak. Sledil je ogled TIC Žička Kartuzija, kjer je bil nekoč samostan kartuzijanskega verskega reda v Dolini svetega Janeza Krstnika.

Naša tretja postojanka je bil Center Noordung Vitanje – Center vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika Noordunga. Pot nas je vodila do Gostišča Ulipi v kraju Žeče, kjer nas je čakalo zaslu-

ženo kosilo. Po druženju smo obiskali še GZ Žalec in si ogledali njihov gasilski muzej ter eksponate. Zaupali so nam, da bo v Žalcu naslednje leto v oktobru 18. kongres Gasilske zveze Slovenije in prikazali logotip kongresa. Zahvalili smo se predstavnikoma GZ Žalec za lep sprejem in predstavitev.

Polni vtisov in dobre volje smo v večernih urah zapustili Štajersko in se vrnila proti domu.

Anton Čuk

SREČANJE VETERANOV GASILSKE ZVEZE LOGATEC V LETU 2022

Prvi oktobrski petek je bilo srečanje gasilskih veterank in veteranov GZ Logatec. Zbrali smo se pri gasilskem domu PGD Dolnji Logatec, ki je bilo organizator letošnjega srečanja. Vse prisotne je pozdravil predsednik društva Urban Korenč, poveljnik Tomaž Šen pa nas je seznanil s prostovoljnim delom, opremo in številom intervencij.

Po predstavitvi društva smo se odpeljali na ogled novega Požarnega laboratorija ZAG v obrtni coni Logatec, kjer so nas seznanili s postopkom testiranja gradbenih proizvodov na požarno odpornost, zatem pa smo se odpeljali na druženje v Gostilno Kramar. Zbrane sta nagovorila predsednica GZ Mojca Cempren in predsednik komisije za veterane pri GZ Anton Čuk. Veteranki in vetera-

nom, ki so v letošnjem letu praznovali okrogli jubilej sta podelila priložnostno darilo.

Po končanem nagovoru je sledila pogostitev, prijeten klepet s starimi znanci in prijatelji ter obujanje spominov na prehojeno pot v gasilski organizaciji. Bili smo veseli, da smo se po »koronskih časih« v večjem številu lahko dobili na srečanju.

Druženje se je končalo v zgodnjih večernih urah z mislijo na naslednje leto, ko bo srečanje pripravilo PGD Medvedje Brdo.

*Besedilo: Anton Čuk
Foto: Blaž Korenč*

V NOVO ŽIVLJENJE PO MOŽGANSKI KAPI

Pri možganski kapi se lahko v hipu povsem spremeni življenje, ki ga je vendarle treba živeti. In kako iskati nova srečanja s seboj, z okoljem in vso prostranostjo, ki jo ponuja živost sveta?

Prav neobходим spopadom z življenjem in vsemi preizkušnjami tistih, ki so preživeli možgansko kap, in njihovim svojcem je bilo namenjeno odlično predavanje psihologinje Vesne Radonjić, ki ga je v Hiši cvetja 26. novembra organiziral Klub CVB (cerebralnovaskularnih bolnikov) Logatec. V imenu kluba je imenitno predavateljico in vse prisotne bolnike in njihove svojce pozdravila prizadevna predsednica Kluba Gordana Pirc.

Nato je psihologinja Vesna spregovorila o vsemogočih izzivih in preizkušnjah, s katerimi se spopadajo bolniki po možganski kapi, ko se preživelemu iznenada vse spremeni, ko naenkrat ni nič več tako, kot je bilo. Vendar je treba prav zaradi izzivov iskati v življenju drugačne možnosti. In vsakdo si išče svojih lastnih načinov spopadanja z raznoterimi iskanji novega osmišljanja življenja s seboj, z bližnjimi in svetom.

V sproščenem pogovoru je psihologinja Vesna posebej naglašala pomen druženja zaradi izmenjave izkušenj in ustvarjalnih prizadevanj ter nadvse pomembnih medsebojnih odnosov, pri čemer si mora bolnik prizadevati za nenehno pozitivno razmišljanje. Ob vsem pa je najprej potrebna vera vase, upajoča vera, s katero lahko bolnik išče najboljšo rešitev. Ta je tudi v medčloveških odnosih, ki so pravšen zlahtni ključ za odpiranje duri v novo življenje. Zato

bolnik – in človek sploh – potrebuje sočloveka, da ob njem pridobi občutek, da je sam potreben drugemu, ne da bi se spraševal, zakaj se je moralo to zgoditi prav njemu. Bolj smiselno kot tovrstno nespodbudno razmišljanje je iskanje poti s koraki dobrega upanja, s katerim človek preganja brezvoljnost, strah in se raje odloči za pogum. Seveda, bolnik potrebuje pomoč, ne da bi ga pri tem svojci odvrčali od opravil, ki jih namerava opraviti sam. Vsaka najmanjša delovna zmaga opogumlja bolnika k osebnemu napredovanju. Svojci in drugi bližnji so lahko bolniku tako rekoč v vsakršno pomoč, ki naj ne bo vsiljiva. Za skladnost sobivanja je nadvse dragoceno sporazumevanje. In prav sporazumevanje je pravo blažilo mnogoterih tegob.

»Saj, življenje nekako mora dalje!«

Tako je odmevalo med hvaležno poslavljajočimi se zadovoljnimi udeleženci srečanja.

Tedaj kmalu na svidenje!

*Marcel Štefančič
Foto: Primož Godina*

DRUŠTVENO OCENJEVANJE MEDU: NAJBOLJŠEGA PRIDELALI MARKELJ, TRŠAR IN MARINČ

V začetku novembra smo razglasili rezultate ocenjevanja medu v Čebelarstem društvu Logatec. Kakovost letošnjega letnika, ki je bila ocenjena po Pravilniku o senzoričnem ocenjevanju medu, je na zavirljivi ravni, saj so vsi, brez izjeme, prejeli meda-lje.

Kot je na zaključnem dogodku v Prešernovi dvorani Narodnega doma v Logatcu povedal predsednik društva **Janez Nagode**, je to ocenjevanje sledilo tistemu, ki smo ga skupaj z občino organizirali leta 2019, vendar je tedaj manjkala zaključni dogodek, sledili sta dve leti koronskih omejitev, ko niso mogli organizirati ocenjevanja. »Vesel sem, da nam je to letos uspelo,« je povedal Nagode.

»Letošnji letnik medu je zelo dober, saj so si vsi vzorci na ocenjevanju prislužili priznanje. Posebna čestitka pa najboljšim trem, saj je letos kakovostnih vrstnih medov zelo veliko, prav vrhunskih, kot so jih pridelali omenjeni trije, pa letos ni toliko,« je povedala predsednica ocenjevalne komisije mag. **Malči Božnar**.

Sedaj je ravno pravi čas za nakup, zato le brž po med k enemu od logaških čebelarjev. Ponudba je pestra in bogata, kakovost pa odlična. In kakovost si zasluži tudi primerno ceno.

Na ocenjevanje je 20 čebelarjev oddalo 37 vzorcev medu. Ocenjenih je bilo 22 gozdnih medov, 7 cvetličnih, 4 akacijevi, 3 kostanjevi in eden smrekov. Z zlatim priznanjem so bili nagrajeni trije vzorci medu, s srebrnim kar 28, bronasto priznanje pa je prejelo šest vzorcev medu. Najvišjo oceno, 28,4 točke, je prejel kostanjev med Jožeta Marinča.

O pravilih za ocenjevanje medu

V Sloveniji ocenjujemo med po Pravilniku o senzoričnem ocenjevanju medu, ki je primerljiv s pravilniki, po katerih ocenjujejo med tudi v sosednjih državah. Pri medu se ocenjuje videz, vonj, okus in aroma. Za videz (čistost do 3 točke, barva do 4 in bi-

Najštevilčnejša je bila skupina prejemnikov srebrnih priznanj.

strost do 3 točke) lahko med dobi skupaj do 10 točk, za vonj do 5 točk, za okus do 5 točk in za aromo (vrstne značilnosti do 6 točk in obstojnost arome do 4 točke) skupaj do 10 točk. Najvišja možna ocena je 30 točk. Za dosežene točke se podeli: zlato priznanje, če je vzorec dosegel od 27,5 do 30,0 točk, srebrno, če je vzorec dosegel od 25,4 do 27,4, bronasto za doseženih 23,3 do 25,3 točke.

Marjan Papež

Prejemniki zlatih priznanj (od leve): Marjan Markelj za gozdni med, Anton Teršar in Jožeta Marinč pa za kostanjevega.

KRATKA O MEDVEDU - KO JE KONEC ROMANTIKE!

Eden od letošnjih napadov medveda se je končal z uničenjem dela čebelnjaka, panjev in treh čebeljih družin.

Pričakovano je, da se medved pojavlja tudi na območju logaške občine. Pogostejše seveda v južnem delu, ki se navezuje na širne notranjske gozdove proti Kočevski in Gorskem Kotarju, kjer je medved doma. Manj pričakovano pa je zadrževanje medveda na severnem delu občine, to je v Rovtah in na Medvedjem Brdu. Sicer da ime kraja sklepati, da so tam tudi kdaj videli medvede.

Vendar so izkušnje domačinov, da medved hodi skozi njihov kraj, se pa tam ne zadržuje. Kakorkoli, očitno se je letos tam ena teh mogočnih živali udomačila. Po do sedaj zbranih podatkih je to jesen napadel že štiri čebelnjake in uničil več kot deset čebeljih družin.

Marjan Papež

RELIKVIJA SVETEGA ŠKOFA NIKOLAJA V LOGATCU

V Župniji Sv. Nikolaja v Dol. Logatcu smo 9. oktobra 2022 slovesno sprejeli relikvijo našega zavetnika. Dopoldansko sveto mašo je vodil msgr. dr. Anton Jamnik, pomožni ljubljanski škof.

Relikvije zavetnika smo dobili v mestu Bari v južni Italiji, kjer je tudi grob svetega škofa Nikolaja od leta 1087. Relikvija se imenuje »mana svetega Nikolaja«, in to je tekočina, ki nastane v grobu svetnika.

Tekočina je nastajala že v prvem grobu v cerkvi v zgodovinskem mestu Mira v Mali Aziji, kjer je bil Nikolaj pokopan. V dveh poročilih tistega časa (Niceforja in Janeza Arhidjakona) je povedano, da so relikvije plavale v sveti tekočini takrat, ko so jih prebivalci mesta Bari prišli iskat.

V sklopu Nikolajevih srečanj vas vabimo na pevsko-pogovorni večer z Bernardo in Markom Finkom. Srečanje bo v četrtek, 26. 1. 2023, ob 19.00 v veliki dvorani Narodnega doma. Vljudno vabljeni.

Skozi stoletja so se uporabljali različni izrazi, na primer »oleum« ali »unguentum« (Rusi pravijo »myro«, Grki pa »myron«). V resnici je to voda posebne čistosti, ki jo je leta 1925 analiziral kemijski laboratorij univerze v Bariju, njen izvor pa lahko razlagamo na različne načine. Za nekatere je pravi čudež in kot takšen poudarjen v nekaterih bogoslužjih, ki govorijo o tekočini, ki prihaja iz kosti svetnika.

Kosti svetnika so namreč popolnoma zaprte skozi vse leto. Grob se odpira šele 9. maja zvečer (na dan prihoda kosti svetnika

v Bari) v prisotnosti velike množice vernikov. Za nekatere je tekočina kemijski pojav, podoben kondenzaciji pare, torej naravni pojav. Naša relikvija ni del kosti svetnika, vendar je to tekočina, ki nastaja v njegovem grobu. Številni verniki in romarji pričajo o različnih milostih, ki so jih dobili od Boga v stiku z relikvijo (tekočine iz groba svetega Nikolaja). Prepričani smo, da bodo tudi v naši župniji po priprošnji svetega Miklavža mnogi župljani in častilci dobivali od Boga potrebne milosti.

Zgodovinske vire o svetem škofu Nikolaju najdemo na spletnih straneh <https://www.basilicasannicola.it/sez/1/28/traslazione-delle-reliquie> in <https://www.basilicasannicola.it/sez/1/37/la->.

Relikvija, ki smo jo dobili, je postavljena v glavnem oltarju nad tabernakljem. Spodbujamo k molitvi po priprošnji našega zavetnika. »Sveti Nikolaj, prosi za nas!« (otroci molijo: »Sveti Nikolaj, prinesi mi kaj ...«).

Rafael Kedzierski

PROSTOVOLJKE IN PROSTOVOLJCI DOMA MARIJE IN MARTE LOGATEC NA OTOČCU IN V NOVEM MESTU

Prostopovoljke in prostovoljci Doma Marije in Marte smo se jeseni odpravili na izlet na Otočec v in v Novo mesto. Krajevni vodič nam je pred vhodom v Grad Otočec opisal zgodovino edinega vodnega gradu v Sloveniji in okolice. Grad Otočec stoji na enem od otokov reke Krke. Prvič je bil omenjen v 13. stoletju. Od leta 2009 je urejen v luksuzni hotel. Okolica nudi nepozabna doživetja ljubiteljem športa, narave, rekreacije, ljubiteljem fotografiranja ipd. Potem smo se sprehodili po lepem grajskem parku, ki je na otoku nastal na prelomu 18. stoletja. Poleg avtohtonih dreves rastejo številna eksotična, reko Krko pa krasijo beli labodi.

V Novem mestu, prestolnici Dolenjske, smo z vodičem šli čez most nad reko Krko na Glavni trg, največji srednjeveški mestni trg v Sloveniji. Značilnost trga iz 16. stoletja so kamnite arkade z nosilnimi stebri v pritličjih hiš. Na osrednjem delu stoji Mestna hiša - Rotovž, ki je bila zgrajena leta 1905, 1999. razglašena za kulturni spomenik, 2006. prenovljena. Pred stavbo so leta 1955

postavili kip D. Ketteja in J. Trdine. Blizu stoji marmorni sedemkotni Kettejev vodnjak, postavljen leta 1955. Potem smo prišli do Kapiteljske cerkve sv. Miklavža, ki je ena od najstarejših in najprepoznavnejših znamenitosti Novega mesta. Ob kapiteljskih vrtovih je največji del preostalega novomeškega obrambnega obzidja iz 15. stoletja za varovanje pred nasiljem Turkov in drugih ter varovanju mestnih pravic. Cerkev krasi vrh griča nad starim mestnim jedrom in je vidna daleč naokoli. 7. aprila 2006 je cerkev postala Stolnica škofije sv. Nikolaja. Po ogledu notranjosti cerkve smo se povzpeli na zvonik do razgledišča na višini 24 m po 126 stopnicah. Na vrhu so štirje zvonovi in razgledna ploščad, od koder je lep razgled na Trško Goro, Gorjance s Trdinovim Vrhom in mestno jedro Novega mesta. Po ogledu smo se vrnili mimo novomeškega Narodnega doma iz leta 1873 in Jakčevega doma ter izlet zaključili s skupnim kosilom med katerim je začelo deževati. Za lepo organiziran izlet se udeleženske in udeleženci zahvaljujemo gospe Silvi Kranjc Debevc in gospodu Janezu Komparetu za duhovno vodstvo.

Marinka Petkovšek

KULTURNA DEDIŠČINA V HOTEDRŠICI TUDI ZA NAJMLAJŠE

Vzgojiteljice v vrtcu se zavedamo, da je pomembno, da otroci poznajo zgodovino kraja, v katerem odrasčajo, in življenje svojih prednikov. Zato smo tudi letos povabili Jožico Nagođe, članico Kulturno-turističnega društva Hotedršica, da nas popelje po poti kulturne dediščine kraja.

Otroci iz vrtca Hotedršica in njihove družine smo se sredi oktobra zbrali pred Notranjsko hišo v kraju in črno kuhinjo doživeli z vsemi čutili. Predstavljeno nam je bilo življenje v hiši nekoč. Pot nas je vodila mimo spomenikov padlim v 1. in 2. svetovni vojni do zemljank, ki jih še danes uporabljajo v prvotne namene. Izvedeli smo nekaj zanimivosti o Strnadovem kozolcu, si ogledali požiralnik in odšli do Tomažinovega mlina. Tam smo lahko videli delujoče mlinsko kolo, iz katerega voda odteče v brežno. Hvala vsem, ki vlagate svoje delo, trud in dobro voljo v to, da zgodovina ne gre v pozabo. In hvala vsem, ki ste pripravljeni svoj čas in znanje deliti tudi z in za najmlajše.

Besedilo in foto: Sonja D.

PRAZNIČNI OBIČAJI IN JEDI

Po ljudskem pripovedovanju je bil za družino že od nekdaj najpomembnejši božični čas. Nanj so se pripravljali že zgodaj, saj »... sv. Miklavž opazuje, kako smo bili pridni odrasli in predvsem otroci«. O prazničnih običajih smo se pogovarjali z Vilmo Brenčič iz Društva kmečkih in podeželskih žena Logatec.

Na predvečer sv. Miklavža je družina lepo pospravila in na mizo za vsakega otroka postavila pehar. Vanj je Miklavž ponoči natresel okusnih piškotov, suhih krljev, orehov, jabolk in kake druge dobrote. Otroci so pogosto v pehar dobili okusne parklje, deklice pa piške, spečene iz boljšega kruha. Kot priprava na božič je potem ves adventni čas sledilo pospravljanje cele hiše. Zaklali so prašiča, naredili kopico domačih mesnih dobrot, da so ljudje imeli sveže meso za praznike.

Na dan pred svetim večerom je veljal post. Jedli so le brezmesno hrano. Zato je bila sveta večerja mnogo bolj okusna. Gospodinja pa je kot posebni obred spekla »poprtnjak«, ki je bil na Rovtarskem sestavljen iz treh kruhov, kot so bili sveti trije kralji. Črni hlebec (črni kralj), odličen bel kruh (belec) ter potica, ki je simbolizirala tretjega kralja (mulata).

Za vsak sveti – predpraznični večer (božič, silvestrovo in sveti trije kralji) so pognili mizo in nanjo položili poprtnjak ter ga pokrili z vezanim prtičkom. Poleg so postavili križ, dve sveči, kipec Jezusa in Marije, rožni venec ter posodico z blagoslovljeno vodo. Zvečer, ko se je zmračilo in je pri cerkvi zazvonilo, se je družina zbrala ob

jaslicah in mizi ter molila. S križem, kadilom (šibje iz butarice), latirno (s svečkami) in žegnano vodo so šli »okrog ogla«. Pokadil je navadno gospodar, eden je kropil, drugi je nesel križ, tretji pa luč. Eden je molil naprej, ostali so odgovarjali. Žegnali so vsa gospodarska poslopja in živino ter vso hišo in imetje. Enako za vse svete večere. Po molitvi so pogosto pripravili slovesno skupno večerjo, kjer so jedli odlične dimljene klobase in svež bel kruh.

Na predvečer božiča so veliko peli in v ljubezni ter miru počakali do polnočnice. Po maši je bila navada, da je na topli peči čakala ocvirkova potica ali šarkelj z rozinami. Na sam božič je skoraj pri vsaki hiši bila orehova potica, nujna za večje praznike. Obstajal je rek: »Ob božiči se vsaka gospodinja petiči, ob pusti se velikousti, o velik noč pa, če je pr moč,« barvito opisuje Vilma Brenčič.

Božično kosilo je bilo kosilo z dobro juho, »prato« (pečenko) in dobrotami, ki jih je z iznajdljivostjo pripravila gospodinja. Enako so praznovali na vse tri svete večere.

Na tretji praznik svetih treh kraljev pa je gospodar poprtnjak razrezal in je vsak član družine na tešče zaužil košček vsakega. Večji del črnega kruha je razdelil tudi živini in vsaka žival pri hiši je bila deležna »žegna«. »Veselite božičnega časa se je razglašalo navadno z obiski tudi med sosede in druge. Reklo se je: »Kol'kor poprtnjakov, tol'k' junakov,« kar je pomenilo, če je kdo pojedel devet poprtnjakov, je bil močan za devet junakov. Vse te lepe običaje so marsikje ohranili vse do danes. Tudi pri nas,« zaključuje Vilma Brenčič.

Dejan Šraml

ZAHVALA PGD HOTEĐRŠICA

Družina Rupnik iz Hotedršice, po domače Erjavcovi, se iskreno zahvaljujemo Prostovoljnemu gasilskemu društvu Hotedršica (dalje beri PGD Hotedršica), katerega člani so nam priskočili na pomoč. Po obilnem deževju je »rovtarca« voda iz Žejne doline 16. 9. 2022 poplavlila staro vaško jedro v Hotedršici. Gasilci so nam pomagali zaščititi hišo in gospodarske objekte na kmetiji. Pozorno so spremljali stanje poplav in nas obveščali o stanju na terenu.

Ko je 18. 9. 2022 voda končno odtekla, so nam spet prišli pomagat. Odstranili so nasipe in nam pomagali sanirati dvorišče, ki ga je razdejala voda.

Spoštovani člani PGD Hotedršica, pristrčna vam hvala, ker ste nam priskočili na pomoč v naši stiski. Naj vas vaš zavetnik sv. Florjan še naprej varuje ter blagoslavlja vas in vaše akcije. Sečno in NAPOMČ!

Družina Rupnik, Hotedršica 80

SOLIDARNOST NE POZNA MEJA

Občini Logatec in Repentabor ne družijo samo prijateljstvo, ampak ju vrsto let povezuje tudi solidarnost. Prvi decembrski petek, pred Miklavževim, je v Logatec tudi letos pripeljal dobrodelni konvoj iz Repentabra, naložen z dobrinami, ki so jih v prijateljski občini zbrali za socialno šibkejšje družine v Logatcu.

Pozorno zložen tovor – oblačila, obutev, šolske potrebščine in tudi hrana – so iz dveh vozil za upravnim centrom prevzeli predstavniki logaškega Rdečega križa, skupaj s Centrom za socialno delo in Karitasom pa bodo pomoč razdelili med tiste,

ki jo potrebujejo in jim je v predprazničnem času še kako dobrodošla.

Županja Repentabra Tanja Kosmina, ki je uradno predala za mnoge logaške družine dragocen tovor, se je na pogovoru srečala tudi z vodstvom logaške občine. Med drugim je izrazila veselje in zadovoljstvo nad sodelovanjem z logaško občino, tukajšnjimi društvi in šolami.

Logaški Rdeči križ je te dni pripravil tudi darila za svoje uporabnike, 156 darilnih vrečk je z različnimi vsebinami srčno napolnila Anuška Blaško. V svojih prostorih v upravnem centru dvakrat na teden organizirajo tudi butik, v katerem si obisko-

valke in obiskovalci lahko izberejo zelene kose oblačil.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

BOŽIČEK ZA EN DAN

Logaška enota Centra za socialno delo Ljubljana je tudi letos, že sedmo leto zapored, vključena v projekt Božiček za en dan, ki sodi pod okrilje Zavoda 364. Dobrodelna akcija je popolnoma neprofitna in v celoti izpeljana s strani prostovoljcev. Pridruži se ji lahko kdorkoli ter enemu ali več otrokom polepša božične praznike. Po vzoru južnoafriške akcije Santa Shoebox je akcijo Božiček za en dan pred desetletjem k nam prenesla Savina Goličnik.

V letošnjem letu bodo s pomočjo srčnega projekta razveselili otroke iz socialno šibkejših okolij. S to akcijo, s katero prispevajo k prebujanju prazničnega vzdušja ter krepitvi medsebojne solidarnosti, dobrote in hvaležnosti, bo v letošnjem letu v občini Logatec obdarjenih 140 oseb.

»Izkušnje iz preteklih let kažejo, da se obdarjenci zelo razveselijo prejetih daril. Darila, ki jih zanje pripravijo Božički za en dan, pa so vedno skrbno izbrana in po navadi vključujejo različne uporabne stvari, kot so pripomočki ali izdelki za osebno higieno, oblačila, igrače, primerne starosti otroka, šolske potrebščine, nekaj sladkega, skratka, vse, kar zna razveseliti otroško dušo,« je izpostavila pomočnica v.d. direktorja Meta Smole.

Zaposleni iz logaške enote centra za socialno delo še poudarjajo, da so darila, ki jih pripravijo anonimni dobrotniki, vedno izredno lepo in praznično zavita, kar prispeva k čarobnosti trenutka in polepša praznične dni.

Dejan Šraml

JASLICE PRI BRANGERJEVIH - ISKRICE V OTROŠKIH OČEH

Tik ob cesti iz Logatca proti Martinj Hribu, ob starejši hiši opazimo vlakec, ki ga vozi medvedek, še dva pa čuvata hišo. Pravi čuvaj se oglasi malo naprej, ko nas njegov lajež zmoti pri opazovanju Pepelke in njenih palčkov. Pred novo hišo pa že vidimo jaslice, umeščene v veliko vejo, ki jo je pred leti Pavle Mihevc – Brangerjev pripeljal iz gozda.

Prve jaslice je Pavle postavljajl že v mladih letih, najprej manjše pod »bohkovim« kotom. Konec petdesetih let prejšnjega stoletja, ko jih je štel 17, se je družil z Miho Grosmanom, kjer so imeli mi-zarsko obrt in kmalu začel izrezovati figurice iz lesa in pobarvanih odlitkov. Ko se je priženil na Martinj Hrib in sta z ženo postavila novo hišo, je bilo tudi za jaslice več prostora – tako že vrsto let ostaja v dnevni sobi prostor le za kmečko peč, ostalo zavzemajo jaslice. Le-te nazorno predstavljajo kraje Jezusovega rojstva, ne nazadnje sta pred leti s potovanja po svetih krajih z ženo Fani prinesla nekaj puščavskega peska in kamnov iz Mrtvega morja. Še nekaj podatkov: pod jasticami je preko 100 kg kamna, lesa, bazen s prav toliko litri vode, ki »oskrbuje« Tiberijsko in mrtvo morje ter reko Jordan in več sto metrov kablov ter še marsikaj, kar je očem nevidno. Sicer pa je na jasticah okrog 800 ovčk, Sv. Tri Kralje spremljajo kamele in slon. Ve pa se, kaj ne sme manjkati v hlevčku.

Vse to pa nam na božični večer in potem vse do svečnice ob ve-

čerih, ko zvezdice razsvetljujejo nebo, pričara lepo božično do-živetje. Otroci radovedno opazujejo vse to dogajanje, poslušajo starejše, ki se vneto pogovarjajo o teh krajih, nekateri so jih tudi obiskali, in tako obujajo spomine. Pravo doživljanje božične skrivnosti marsikje, predvsem po manjših krajih, še ostaja. Tudi v Logatcu pri Brangerjevih, ki radi sprejmejo vse ljudi dobre volje, ki pridejo pogledat jaslice.

Jaslice nas spominjajo na Kristusovo rojstvo, hkrati pa na njegovo življenje, smrt in vstajenje ob veliki noči. Kot vsako rojstvo je Jezusovo prineslo veselje Mariji in Jožefu v tisti skromni hlevček, naj ga pogled na jaslice prinese tudi vam.

Besedilo in foto: Brane Pevec

PRAZNIČNA TRŽNICA

Kot vsako leto so vzgojiteljice tudi letos stopile skupaj in organizirale praznično tržnico v Centralni eno-ti vrtca. Na novembrskem sestanku so se odločile za rdečo nit tržnice – delo z naravnim materialom (izdelki iz lesa, storžev, vej), posušenim sadjem (kaki, pomaranče, limone, hruške) in izdelava voščilnic.

K ustvarjanju izdelkov so povabile starše in stare starše otrok. Organizirale so tudi sodelovanje s starimi starši v dopoldan-skem času. Pri pripravi izdelkov so bili zelo ustvarjalni, nabralo se jih je veliko.

Datum praznične tržnice se je zelo hitro bližal. Prišel je čas, da so v večnamenskem prostoru pripravili prostor z okrasitvijo in takoj je bilo v njem čutiti praznično vzduš-je. Namen tržnice je podaritev prostovolj-nih prispevkov za sklad vrtca oziroma zbiranje sredstev za pomoč socialno šib-kejšim staršem pri plačilu nadstandardne-ga programa.

Praznična tržnica je bila dobro obiskana, zbrali so kar 1.056 evrov prostovoljnih prispevkov. Zahvala gre vsem vzgojitelji-

cam iz enote Centralni vrtec ter staršem in starim staršem, ki so jih podprli z obiskom praznične tržnice.

Želimo lepe praznike in vse dobro in lepo v novem letu.

Besedilo in foto: Anita Zigmund

NOVOLETNA TRŽNICA NA OŠ TABOR V ZNAMENJU ŽELJA

Prvi decembrski petek je Osnovna šola Tabor odprla vrata za vse učence in njihove starše ter ostale obiskovalce. Organizirali smo tradicionalno novoletno tržnico, na kateri se je po dveh letih koronskih ukrepov trlo obiskovalcev.

Ob vhodu na razredno stopnjo so nas pozdravili čarobni zvoki harfe in violine, pod belimi koprenami pa so se svetlikale praznične luči. V središču čarobne sobe je stal vodnjak želja, okoli katerega so se sprehajale vile in delile lepe misli. V jedilnici in telovadnici so učenci in učitelji na praznično osvetljenih stojnicah ponujali izdelke, ki so jih skrbno pripravili učenci od 1. do 9. razreda. Med nakupovanjem smo se lahko okrepčali s toplimi napitki in ocvrtimi miškami ter si ogledali zanimiv kulturni program.

Zbrane je nagovoril ravnatelj Jure Kramar, ki je poudaril, da je novoletna tržnica prireditev, s katero se šola res lepo poveže in izkaže. Vodja UO šolskega sklada Nika Jerina se je zahvalila vsem, ki so izdelovali, pripravljali in prispevali k izvedbi prireditve, ter izpostavila, da je namen zbiranja

sredstev v šolski sklad tudi socialno ogroženim učencem omogočiti sodelovanje v vseh dejavnostih, ki jih organizira šola, ter nakup učnih pripomočkov. S plesom, še posebej z akrobatski elementi in usklajenostjo v ritmu in plesu, so navdušili petošolci pod mentorstvom Nataše Vidmar. Nipkejeva pesem je bila vseč tudi sedmo-

šolcem, ki so pod mentorstvom Antonije Baznik pripravili še eno plesno točko večera in tako lepo zaključili program tržnice z mislijo, da se skupaj res imamo dobro, še posebej takrat, ko nekaj naredimo za dober namen.

*Maruša Brenčič Nagode
Foto: Mateja Podgornik*

VESELO DRUŽENJE SKUPINE STAREJŠIH NA CSD

Na Centru za socialno delo Ljubljana, enoti Logatec, se v skupini starejših srečujemo dvakrat mesečno. Skupina nam nudi varen prostor za pogovor, občutek sprejetosti in pripadnosti, predajanje življenjskih izkušenj. Pomaga nam pri osmišljanju starosti, graditvi medosebnih odnosov in navsezadnje pri sproščenem druženju.

Letošnje leto je bilo v smislu naših druženj malo krajše, saj smo se začeli družiti v času pred veliko nočjo. Kljub temu smo medse povabili psihologinjo Majo iz Centra za krepitev zdravja, ki je za nas izvedla delavnico sproščanja in sklop delavnic Zdravi odnosi. Srečanja skupine obarvamo tudi tematsko, glede na čas, v katerem smo. V času pred prazniki se veliko pogovarjamo o praznovanju in o načinih priprav prazničnih jedi, izmenjamo kuharske modrosti in recepte. Primerno prazniku ustvarjamo dekoracije in voščilnice. V adventu smo naredili adventne venčke, ki bodo krasili naše domove do božiča.

Besedilo in foto: Mateja Čampa

IDRIJSKI ŽLIKROFI NA PRAZNIČNI MIZI

Slovenska kuhinja je v današnjem času kar bogata. Na svoje jedilnike uvrščamo razne novosti. Ko potujemo, poskušamo različne jedi, ki jih potem prilagajamo po svojem okusu, predvsem pa uporabimo sestavine, ki jih pridelamo doma ali jih kupimo od lokalnih ponudnikov.

Ob praznovanjih želimo dogodek popestriti tudi z boljšim kosilom. Ker živimo v bližini Idrije, so na naše mize prišli tudi okusni idrijski žlikrofi. Marsikatera gospodinja je že osvojila njihovo pripravo.

Društvo kmečkih in podeželskih žena Logatec se je vključilo v aktivnosti projekta LAS s CILjem »Dobimo se na tržnici 4«, v okviru katerega smo se odločile za kulinarčno izobraževanje - pripravo idrijskih žlikrofov po zaščiteni recepturi. Idrijski žlikrofi so nastali z doseljevanjem rudarjev različnih narodov v Idrijo. Idrijske gospodinjice so recept prilagodile sestavinam, ki so jih imele doma. Prav tako so poleg pripravile navadno mesne jedi živali, ki so jih imeli v teh krajih. Najbolj znana je bakalca – golaž iz mesa drobnice. Idrijski žlikrofi so izdelani po tradicionalni recepturi, s tradicionalnimi sestavinami in na tradicionalen način. Za njihovo izdelavo je potrebno veliko dela in znanja. Tako so leta 2002 kot poseben kmetijsko-živilski proizvod dobili status zajamčena tradicionalna posebnost, od januarja 2010 pa so kot zaščiteni proizvod vpisani tudi v register pri evropski komisiji.

Članice smo za dogodek pokazale veliko zanimanje in se v polnem številu udeležile kulinarčne delavnice na Kmetiji odprtih vrat pri Šinkovcih na Medvedjem Brdu. Gospe Marta in Katja iz podjetja TESING iz Cerkna sta nas vpeljali v skrivnosti recepta in malih, a pomembnih podrobnosti izdelave te dobrote. Vse smo sodelovale pri vseh postopkih priprave testa, krompirjevega nadeva, valjanja testenin in izdelave končnega izdelka. Ob koncu smo idrijske žlikrofe tudi skuhal. Za uporabnike tovrstnih zmrazjenih izdelkov dodajamo nasvet, da se jih kuha na zmerni temperaturi v veliki količini slane kropa nekoliko dlje kot sveže in na začetku vsaj dvakrat premeša, da se ne primejo dna posode in čimprej priplavajo na površino, kar je znak, da so ustrezni za postrežbo.

idrijski žlikrofi čakajo na plavanje

Me smo jih poskusile z ocvirkovim in drobnjakovim prelivom, ki smo ga pripravile sočasno z izdelavo priloge. Bili so lepi in okusni. Verjamemo, da bodo odslej

večkrat na jedilniku udeleženk tega izobraževanja in morda tudi na praznični mizi.

*Jelka Bogataj in Mojca Vavken
Foto: arhiv društva*

Naši idrijski žlikrofi

VEČ KOT KONCERT ZA MIR

Cantabile, Koncert za mir v Logatcu. (foto Eva Križaj)

Koncert za mir, ki ga je na začetku novembra Simfonični orkester Cantabile izvedel v športni dvorani v Logatcu in Ljubljani v cerkvi sv. Jožefa, ki je bila polna poslušalcev, in katerega častni pokrovitelj je bil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, je bil mnogo več kot koncert.

Pod taktirko maestra **Marjana Grdadolnika** so nas izvrstni glasbeniki v večer popeljali z umetnino **Slavka Osterca**, tretjim stavkom iz Suite za godala s programskim naslovom Religioso. Glavno glasbeno temo iz Schindlerjevega seznama je na violini zaigrala nadarjena mlada ukrajinska glasbenica **Sofia Kysliak**, ki je pod okriljem Slovenskega mladinskega orkestra pred strahotno preizkušnjo vojne v Ukrajini skupaj z mamo in sestro pribežala v Slovenijo. Osrednje sporočilo miru je orkester poustvaril skupaj s sopranistko **Mojco Bitenc Križaj** s simfonijo št. 3 'Simfonijo žalostnih pesmi', Op. 36, Henryka Mikołaja Góreckega v treh delih: žalostinka Marije, Jezusove matere, iz samostana sv. Križa iz zbirke Lysagorskih pesmi iz 2. polovice 15. stoletja, molitev 18-letne Helene Wande Blazusiakówny, zaprte v gestapovskem zaporu v Zakopanah, in šlezijška ljudska pesem o materi in sinu, ki so ga ubili.

Besede težko opišejo pretresljivost in ganljivost več kot 50-minutne neprekinjene simfonije. Ronald Blum jo opisuje kot "žalobno, kot pri Gustavu Mahlerju, a brez bombastičnih tolkal, rogov in zbora, le žalost godal in osamljenega soprana". Dovršeni *crescendo* in *diminuendo* sta v nas vzbudila najpristnejše, najplemenitejše in najuniverzalnejše sočutje do vseh mater, ki hrepeneče sprašujejo: "Kam je šel moj sin dragi?" Njihova žalost je predvsem pot bolečine, po kateri nihče ne bi rad, a je neobhodno in dobro, da nanjo stopimo. Tisti, ki se spoznajo na dušo, celo pravijo, da je

žalost zdrav obrambni mehanizem, s katerim se zna človek prilagoditi in s tem preprečiti, da bi zaradi krivice ali izgube živel v jezi ali večnem neodpuščanju.

Kako globoko je treba kopati, da se še najdejo takšni biseri, kot je bil ta koncert? Prizorišče čustveno in duhovno nadvse intenzivnega večera smo obiskovalci zapustili pri zatemnjenih dvoranskih lučeh – svetloba in besede bi lahko namreč zmotile blagorodno otožnost, ki se je naselila v nas. Koncert, za katerega bi bilo dobro ne samo, da ga slišijo vse razdeljene strani, ampak da ga ponotranjimo ter znova in znova poskušamo vtakati v družbeno tkivo, katerega del smo – da ga tudi na ta način plemenitimo, zdravimo ter delamo močnejšega.

Zbrane prostovoljne prispevke v višini 1.200 € so namenili sodelujočim glasbenicam iz Ukrajine in Fundaciji Music of the Future - Zavodu SMO, ki skrbi za ukrajinske glasbenike. Hvala za vaš dar, za vašo prisotnost in podporo.

Bojan Doljak

Solistka **Sofia Kysliak** iz Ukrajine. (foto Eva Križaj)

KONCERT V ZNAMENJU SLOVENSКИH BARV

Pihalni orkester Logatec je 22. oktobra nastopil v Slovenski filharmoniji, česar so se godbeniki še posebej veselili. V goste so povabili eno najvidnejših slovenskih jazz pevk Nino Strnad, v prvem delu koncerta pa je na oder stopil tudi združen pihalni orkester Glasbene šole Logatec in mladinska sekcija logaške godbe. Pri nekaterih skladbah se jim je pridružili še združen pevski zbor GŠ Logatec in KUD Adoramus. Dogodek je bil svojevrstno doživetje, tako za poslušalce kot nastopajoče, ki so sicer največkrat primorani igrati v logaški športni dvorani.

Orkester z dirigentom Vidom Papisom je s programom ovrigel prepričanje, da zgolj s slovenskimi avtorji ni moč izvesti privlačnega programa. Tokrat smo namreč lahko prisluhnili le slovenskim skladateljem in piscem besedil, od prepoznavnega Bojana Adamiča do legend slovenske popevke

Privška in Sepeta. V koncertni program pa je umetniški odbor orkestra umestil tudi dela sodobnejših in mlajših avtorjev. Prisluhnili smo lahko tudi priredbam slovenskih ljudskih pesmi, Po jezeru in Venci vejli, ki so jih godbeniki po več letih ponovno izvajali. Tokrat se jim je kot solistka pridružila odlična pevkina Nina Strnad, ki je s svojim glasom in interpretacijo začarala občinstvo. Orkester jo je spremljal tudi pri vedno zimzelenih slovenskih popevkah. Samostojno se je predstavil z zahtevno in malokrat izvajano Adamičovo Suito za pihalni orkester v osmih stavkih. Tu je bila na preizkusu zbranost glasbenikov, saj prehodov med stavki skoraj ni bilo, skladba pa je dolga kar 18 minut. Kot solist se je predstavil trobentar Jernej Gantar. Orkester zadnje čase posega tudi po skladbah mladega slovenskega skladatelja Petra Tovornika. Tako je bilo prvič v živo izvedeno njegovo delo Jazz Land Army, ki mu je v Slovenski filharmoniji

prisluhnili sam Tovornik, solist na krilovki je bil Žiga Čuk.

Na oder so v prvem delu stopili mladinci, združeni pihalni orkester in pevski zbor. Prvi se je spopadel s skladbo Vinka Štručla, ko so se mu pridružili pevci, pa sta zazveneli še pesmi Peščeni grad (besedilo Franc Papis) in Lisičji krog (besedilo Tina Arnuš Papis), za kateri je glasbo napisal Vid Papis.

Koncert je bil velik organizacijski zalogaj, nad čemer je uspešno bdel predsednik Marko Šraj. Za godbeniki pa je tudi že božično-novoletni koncert, odvijal se je 17. decembra v Športni dvorani Logatec. V goste so povabili Maja Keuc. Med godbenike pa je ponovno sedel in se kot solist predstavil tudi domačin Andrej Žust, sicer rogist v orkestru Berlinske filharmonije. Več pa v naslednji številki Logaških novic.

*Saša Musec Čuk
Foto: Valter Leban*

V TRETJE GRE RADO

Še tretji logaški zbor, ki letos praznuje 35-letnico, se je koncertno predstavil. Ženski pevski zbor Društva upokojencev pod vodstvom Matije Logarja je 19. novembra v dvorani DU odpel dvanajst pesmi, koncertni gostje, Oktet Pa kol'k'r tol'k' pod večšo roko Primoža Sarka jih je dodal sedem in še eno za povrh, učenka glasbene šole Lina Ciglarič je na violino zaigrala pesem Po jezeru in za sklep spremljala pevke v narodni Jaz pa grem na zeleno travco.

Polna dvorana poslušalcev je nastopajoče nagradila s prisrčnimi aplavzi, posebej še solistki zbora Tončko in Štefko ter briljantno

Urško Šemrov, ki je zapela z oktetom. Program, ki se je prelival od nežnega ženskega do zvočnega moškega in nazaj, je s prijazno, toplo besedo povezala Maruša Tekavčič. Zbor se je ob koncu zahvalil donedavni predsednici Tončki Rudolf za 35-letno predsedovanje, zbrane je nagovoril predsednik DU Rudi Ciglarič, slavljenkam pa so čestitke izrekli predstavniki več zborov. Po sklepni pesmi, Ko boš čisto sama, so jubilatke vse zbrane še pogostile in se z njimi pomenkovala. Neverjetno, koliko moči in hotenja po dobrem petju zmorejo izraziti in zreti v prihodnost. Naj bo svetla in prevzemajoča še dolgo.

Janez Gostiša

ZVOČNIH 35 LET »NOTRANJSKE«

Obrtniški mešani pevski zbor Notranjska, ki so ga ustanovila nekdanja obrtna združenja iz Logatca, Vrhnik, Cerknice, Postojne, Idrije in Ilirske Bistrice, je sredi oktobra praznoval svojo 35-letnico. S slavnostnim koncertom je zbor napolnil veliko dvorano logaškega Narodnega doma ter zaokrožil 35 let neprekinjenega delovanja.

Zbor je bil ustanovljen z namenom, da bi se obrtniki iz širše Notranjske regije povezovali in družili tudi zunaj okvirov formalnega delovanja združenj, a tudi z namenom promocije obrti same. Vanj so se vključevali obrtniki, njihovi družinski člani, pri obrtnikih zaposleni delavci in tisti, ki so bili z obrtništvom tako ali drugače povezani. Takšno strukturo zbor ohranja ves čas. Pevci prihajajo na vaje v Logatec, kjer zboru potrebne pogoje za delo nudi tukajšnja obrtna zbornica.

Slovenska narodna in umetna pesem pretežno zapolnjujeta njegov repertoar. Na treh samostojnih zgoščenkah je zapisanih prek petdeset pesmi. S pesmijo je prekrižaril domovino, obiskal vse sosednje države, zapel tudi na Slovaškem, Češkem in v Švici. V 35 letih je za njim 598 nastopov in 769 vaj. Tri desetletja je zbor vodil **Janez Gostiša**, v zadnjih petih pa poje pod vodstvom **Mihale Kavčič**.

Pevce in pevke so pozdravili logaški župan **Berto Menard**, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar**, predsednik OOO Logatec **Bogdan Oblak** ter predstavniki drugih zborov, ki so s čestitkami izrazili svoje spoštovanje in prijateljstvo z zborom – jubilentom.

Koncertna gosta sta bili Dekliška vokalna skupina Primorsko iz Mačkolj pri Trstu in igralka Metka Pavšič, ki je dolga leta v

»Notranjski« tudi pela. Nastopili sta tudi skupini, ki delujeta v okviru društva: Kvartet Nagode in ansambel Jesenski listi s pevci. Že tretjič zapored je jubilejni koncert iskriro povezoval vsestranski trebanjski kulturnik Slavko Podboj.

Pevke in pevci so občinstvo navdušili z izjemnim koncertom v čudovitem večeru, polnem občutene glasbe, emocij, nostalgije in prijateljstva. Oba zbora sta odpela po en sklop pesmi: Mačkoljanke »So tičice zbrane« - poslušalce so odvedle v prostranstvo pesmi med ptičjim žvrgolenjem, »Notranjska« pa je povzela Lojzetovo zgodbo iz Slovenske Istre, od snubitve prek žalovanja do razigranega konca: Poj, Nineta, dokler te mladost vzburja. Družinski kvartet je subtilno zapel o obžalovanju in ljubezni, ki nenehno oživlja življenje, Jesenski listi pa so živo dopolnili petje dveh tercetov.

Predstavniki več zborov so jubilentom izrekli čestitke, poslušalci pa so s hvaležnim aplavzom in z besedami nastopajoče nagradili v prijetnem pomenku po koncu prireditve.

Dejan Šraml

ROVTARSKE UPOKOJENKE S PESMIJO PRAZNOVALE

Rovtarske upokojenke, ki svojo ljubezen do petja uresničujejo v pevskem zboru, imenovanem Rovtarska dekleta, so svoje ustvarjanje po »koronskih letih« predstavile na prijetnem dogodku v Domu krajanov Rovte. Pripravile so En lep večer.

Zbor že od vsega začetka vodi Mari Loštrec Žižek, ki je ljubezen do petja prenesla tudi na svoje varovanke. Kot osrednje nastopajoče tega večera pa so na praznovanje povabile tudi goste. Iz diatonične harmonike je vesele melodije izvajal osmošolec Jaka

Treven, za smeh in dobro voljo sta poskrbela Viktor in Milan. Milena Marija Rupnik in Irena Lukan, uveljavljeni pevki ljudskih pesmi, sta še enkrat dokazali, da je njuna zadnja zlata plaketa prišla v prave roke. Mladi Lukavi Luka in šmentane muhe so iz ljudskih instrumentov prav umetniško izvalili čudovite melodije, podprte z glasovi. Ne moremo mimo rdeče niti večera, ljudske pesmi. Tudi Rovtarska dekleta so tej veji glasbe namenile večerov program. Hvalnica domovini je program pričela, Oj boži me pa zaključila. Vmes pa venček znanih in manj znanih veselih in otožnih pesmi. Pohval so bili deležni prav vsi nastopajoči. Narod, ki ima svojo kulturo rad in jo ceni, je vreden tega imena. S pesmijo je večer zaključil Jaka in množica mu je pritegnila V dolini tihi. Dogodek sta dodatno s svojim obiskom obogatila tudi župan Občine Logatec Berto Menard in predsednik KS Rovte Viktor Trček. Kot se spodobi, je na mizi zadišalo po pravi slovenski orehovi potici, pehtranovki, drobnjakovem štruklju in ocvirkovci. Zahvala gre vsem, ki so večer organizirali, torej upokojenskemu društvu Rovte in vsem, ki so s svojim delom pomagali organizatorjem. Denarno pa sta prireditev podprla Občina Logatec in župan Berto Menard.

Besedilo in foto: Metka Bogataj

DARINKA LAPAJNE – POTOVANJA

Potem ko je predsednik Društva likovnikov Logatec Janez Ovsec pozdravil obiskovalce in na kratko predstavil avtorico razstave, tudi članico društva, Darinko Lapajne, so nas člani jazz skupine »MLM 30«, dijaki 3. letnika Konservatorija za glasbo in balet v Ljubljani, za nekaj minut preselili pod drevesa v Afriki.

Kaj smo presenečeni obiskovalci tokrat lahko občudovali? Sredi dvorane je stalo drevo, ki je bilo pravzaprav odmrta jablana, ovita v juto in premazana z zmesjo bele gline in akrila, katerega pa ni obremenila z »jabolki«, ki so kot del instalacije visela s stropa. Jabolka so izdelana v tehniki žganja sagar, ki omogoča poseb-

ne vizualne učinke. Tako kot velja za tla, na katere je bilo drevo postavljeno. Bila so iz zmesi rdeče gline in akrilnega kita, ki jih je avtorica z žganjem termično obdelala in fizično utrdila. Ko je Anamarija Stibilj Šajn, umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka, podala mnenje o avtorici in razstavi, je Ovsec vprašal, o katerem drevesu je tekla beseda? Vrtnico je prejela gledalka, ki je pravilno odgovorila: drevo spoznanja. Avtorici razstave je bilo to poimenovanje zelo všeč, saj »... sodi v kontekst naslova Instalacije Potovanje.«

Pridite v Stekleno galerijo na ogled Božično- novoletne razstave, ki bo odprta tudi med prazničnimi dogodki, januarja pa bodo razstavljali Mozaičarji iz KUD Rakek.

Besedilo in foto: Brane Pevec

ŽIVALI, PUNČKE, JUNAKI IZ PRAVLJIC – VSE TO ZNAJO PRIČARATI ČLANICE SKUPINE KVAČKANJE

V okviru društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Logatec deluje tudi skupina Kvačkanje. Že desetletje ustvarjajo skupaj in se družijo. Skozi prste ene roke teče nit, druga roka vihti kvačko in s premikanjem prstov, ponavljajočimi se gibi ustvarjajo, nastaja nekaj novega. Gospe so postale že prave

mojstrice kvačkanja. Večkrat so svoje izdelke postavile na ogled, nazadnje je bila to razstava Punčke v Upravnem centru Logatec, kamor sta v novembru obiskovalce vabili Društvo UTŽO Logatec in JSKD RS, Območna izpostava Logatec.

Seveda pa članice ne mirujejo. V začetku decembra sem jih obiskal v društveni učilnici na Cankarjevi 14. Gospe in mentorica Magda Nicoletti so s kvačkanimi snežinkami in drugimi motivi okrasile prostor za prijetno, praznično, decembrsko vzdušje. Kvačke seveda niso spustile iz rok. Njihov naslednji izziv so pravljичni junaki, ki jih boste lahko občudovali na razstavi spomladi. Trenutno ima skupina deset članic. Če ustvarjanje, druženje vzbuja pri vas zanimanje, vas bodo z veseljem sprejele medse. Dobrodošli!

Besedilo in foto: Brane Pevec

VSE'J Z' NEKEJ DOBR' - KIPARSKA RAZSTAVA DEL ANDREJA KOSA

Pred 40 leti je takratni predsednik Društva likovnikov Logatec Franc Godina srečal Andreja Kosa na eni od razstav na drugem koncu Slovenije. Ko sta ugotovila, da je Kos doma iz sosednje občine, ga je povabil v logaško društvo. V štirih desetletjih se je izkazal na grafičnem, slikarskem predvsem pa na kiparskem področju. Pot ga je od reliefov vodila k samostojni obliki plastiki.

Pod vodstvom mentorice Marice Švajgelj je začel spoznavati glino, zanj nov element, in jo posvojil, tako da je od likovne kritičarke in umetnostne zgodovinarke Anemarije Stibilj Šajn bilo slišati same pohvalne besede. Tokrat je ustvaril tudi zanimivo povezavo med besedo in podobo, svoje aforizme je prenesel v glino. Lahko jih imenujemo g-linorezi. Pri tem je uporabil staro japonsko tehniko redukcijskega žganja, imenovano raku, kar v japonsčini pomeni »veseliti se dneva ter živeti v harmoniji«.

Tisti četrtek, 6. oktobra zvečer, je bila Steklена galerija Večnamenske dvorane Logatec polna življenja, toliko življa na odprtju že dolgo ni bilo. Najprej jih je s tangom navdušil harmonikar Tone Stanovnik, katerega se starejši spominjajo še iz časov, ko se je plesalo v Močilniku v Vrhniki. Oba z Andrejem pa se že šest let vračata tja, kjer »pod svetim Pavlom onkraj cesarske ceste« prebirajo Cankarjeva dela. Predsednik društva Janez Ovsec je avtorju čestital ob 40-letnici sodelovanja v društvu in 70-letnici rojstva ter mu izročil darilo – poslikano majico s portretom Ivana Cankarja. Hvala vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri odprtju, tudi Občini Logatec za del sredstev.

Besedilo in foto: Brane Pevec

PESEM TUDI ZA PRIJATELJSKE VEZI

Dobro, da sem bil na prvo adventno nedeljo pri osmi maši, saj so me tamkajšnja oznanila obvestila, da bo tistega dne večerni koncert, ki ga je Mešani pevski zbor Pevskega društva Logatec pripravil s pevske prijatelji iz Komna.

In res, koncert se je zgodil tistega večera v žalostni dvorani prežalostnega Narodnega doma. Ta žalostna občutja pa si je spretno in prisrčno prizadevala pregnati Marinka Dodič, ki je židane volje in iskrivih oči tudi to pot prišla iz daljnega Prekmurja.

Po prisrčnem pozdravu vsem nastopajočim, poslušalcem in še posebej županu Bertu Menardu je Marinkina napoved povabila k petju najprej domači zbor, ki ga skozi glasbene izzive že 38. leto prizadevno in uspešno vodi Lovro Grom, da so pevci v teh dolgih letih ponesli svoje bogato pevsko sporočilo iz Logatca široko po Sloveniji, zamejstvu in dlje po svetu.

Svoj koncertni spored je zbor načel z nadihom adventnih pričakovanj, kakor jih

Domači zbor je presenetil s Srpkinja ob spremljavi odličnega harmonikarja Blaža Fira.

razglša Beethovnova skladba Večerna prek domoljubnega sporočila pesmi Daleč od doma k dalmatinskemu melosu z dalmatinsko More moje. Posebno presenečenje večera je bila premierno izvedena skladba Srpkinja skladatelja Izidorja Bajića. Logaškemu poslušalstvu se je predstavilo srbsko glasbeno čutenje ob spremljavi mladega harmonikarskega virtuozu Blažu Fira. Nakar je šla pesem iz vojvodinske ravnice v Porabje, z ljudsko Mari, Mari, Marika,

svoj koncertni spored pa so pevci sklenili z dvema koroškima Da b' biwa liepa ura in Tam, kjer teče Bistra Zila s sopranskim duetom Ksenije Grom Abramovič in Zdenke Trubačev.

V drugem delu koncerta se je pred logaškimi ljubitelji petja gnadljivo preizkusil temperamentni gostujoči Mešani pevski zbor Cominum z zborovodjem Lukom Vetrihom iz Komna, z ljudskimi iz Ri-

cmanj Dekle je pralo srajčke dve, beneško Petelinček je zapieu v zanimivi in kar zahtevni priredbi *Hilarija Lavrenčiča*, dalje z ljudsko Je lepa gorica v priredbi *Andreja Makorja* ter priljubljeno slovensko-laško sestavljenko Mam'ca, pošljite me po vodo. Iz bogatega *Srebotnjakovega* opusa so radostno poplesavale snežinke v Vesni, v

Mendelssohnovi romantični skladbi Slovo od gozda so pevci s prefinjeno čutnostjo izpeli razpoloženje enkratnega objema. Ob koncu pa je navdušeno poslušalstvo domoljubno pozdravila Kraška dežela Hermana Kjudra.

Za prešerno slovo in potrditev pevskega

prijateljstva pa sta se oba zbora združila s Foersterjem in njegovim Pevcem. Skratka, oba zbora sta ponudila dovolj prijetnega petja, s katerim sta izpela vsak svoj pevski izraz in z njim ogrela srca hvaležnih poslušalcev.

Marcel Štefančič
Foto: arhiv zbora

SLIKANICE IGLEK

Sara Čuden, soavtorica članka in otroških slikanic Iglek, je Logatčanka. Že zgodaj je kazala nadarjenost za likovno umetnost in oblikovanje. V prvem razredu logaške osnovne šole je bila njena risbica izbrana za tisk novoletnih voščilnic, v petem pa je prejela prvo nagrado za slikarsko delo na 3. Območni razstavi mladih likovnikov (Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Izpostava Logatec). Na Fakulteti za oblikovanje je sodelovala na festivalu Svetlobna gverila 2020 s projektom Presejanje svetlobe, ki je krasil Novi trg v Ljubljani. Sara vseskozi ustvarja na različnih oblikovalskih področjih, oblikuje knjige, nakit in še in še. Več si lahko ogledate na njeni IG strani.

Izšla je že tretja slikanica iz zbirke Iglek z naslovom Iglek raste. Tokrat vsebuje tri zgodbe o Igleku, ki so nadaljevanja prvih dveh zgodb, izdanih v samostojnih slikanicah. Zgodbe sledijo vodilom,

ki so predstavljena že v prvih dveh delih, in sicer, da puščajo otroku prosto domišljijo o tem, kako so videti glavni junaki zgodb. Zato so v slikanicah fotografije namesto ilustracij. Namen fotografij je ponazoritev živega sveta in želja, da otroci v vsakem živem bitju vidijo njegove edinstvene lastnosti in značilnosti. Zgodbe so empatične, tople, vsebinsko in oblikovno bogate. Niso enostavno branje, ki ga boste skupaj z otrokom zlahka pozabili, ampak se boste najverjetneje večkrat vračali k njim, se o njih pogovarjali in ob njih rasli. Več o slikanicah in njihovem ustvarjanju boste izvedeli na spletni strani: www.iglek-thor.com, kjer so dostopne tudi e-slikanice, ki so izšle v treh jezikih (slovenskem, hrvaškem in angleškem). Slovenske in hrvaške so prosto dostopne z namenom uporabe in deljenja kakovostne literature za mlajše otroke. Izvrstno se jih bere doma, v objemu, pa tudi v skupini otrok v vrtcu, šoli ali v delavnicah. Vsebina spodbuja h krepitvi odpornosti na težave, sožitju in iskanju rešitev.

Lucija Matič je avtorica slikanic, ki ljubiteljsko piše za odrasle in otroke. Živi in ustvarja na Igu in je prejemnica dveh literarnih nagrad. Za dramsko igro Denes dedo s križecom, napisano v hrvaščini, je prejela Pohvalnico hrvatskog sabora kulture 2014; za besedišče slikanice Iglek-Kako se je vse sploh začelo pa srebrno priznanje JSKD 2019.

Lucija Matič in Sara Čuden

PROSIMO, DARUJTE KRI!

RKS — OZ Logatec obvešča, da bo krvodajalska akcija potekala:

V DVORANI NAD BAZENOM ZAPOLJE - LOGATEC

V PETEK, 31. 3. 2023 od 7. - 13. ure.

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVI

VSAJ 5 DNI PRED NAPOVEDANO AKCIJO!

051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odziv, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

www.daruj-kri.si

BREZPLAČNA OBJAVA

Spletni biografski leksikon **Obrazi slovenskih pokrajin** predstavlja: **SONJA TAVČAR SKABERNE - NAJSTAREJŠA SLOVENSKA AKADEMSKA KIPARKA**

Sonja (označena s piko) na prireditvi v Sokolskem domu Gor. Logatec, 1935?

Danes 91-letna umetnica je otroštvo do l. 1939 preživela v Gornjem Logatcu, kjer je imel njen oče Andrej Tavčar (po rodu iz Merč pri Sežani) mesnico in kasneje gostilno (od pribl. 1936?, ki jo je nameraval odkupiti) v Lenassijevih poslopih. Družina je prijateljevala z Lenassiji (Franc, trg. z lesom), Antičeviči (Peter, gostinstvo), Oblaki (Franc, ključavničarstvo in kleparstvo), Puppisi (Miroslav, sodavičarstvo) in Hodniki. Njena najboljša prijateljica je bila Nikica Antičevič. Sonjin oče je bil družbenopolitično aktiven; bil je čl. uprave Sokolskega društva G. Logatec ter podpornik gasilskega društva. Žal je umrl v prometni nesreči na mostu čez Čabranko blizu Osilnice, 27. junija 1938, ko se je poslovno vračal s Sušaka nad Reko. Sonjino srečno otroštvo se je tako končalo. Pozneje se je njena mama Ema (roj. Kogoj, po rodu iz Tržiča) vnovič poročila, skupaj z njeno sestro Olgo pa so se l. 1939 preselili v Hrastnik, kjer je končala osnovno šolo. Kljub travmatičnem odraščanju je končala šolanje v Trbovljah in Ljubljani.

Odprtje gostilne v Lenassijevi hiši (ob mizi: na sredi Ema Tavčar, desno mož Andrej)

V umetnost je zašla po naključju in bila kot izjemni talent sprejeta na Akademijo za likovno umetnost. Diplomirala je leta 1958 in isto leto je odšla na podiplomski študij v Düsseldorf. Zaposlila se je v restavratski firmi in ostala v Nemčiji do leta 1960. Po poroki je bila zaposlena kot likovna pedagoginja, a doma je nenehno ustvarjala. V zrelih letih je pustila službo v šolstvu in postala svobodna umetnica. Sodelovala je na številnih skupinskih in samostojnih razstavah. Zadnje večje delo (trenutno na razstavi »Keramika v Sloveniji 2005-2022« v Slovenj Gradcu) »Evropa, kam?/Zamolčana« je ustvarila l. 2009. Njena »filmska« življenjska pot je natančno zapisana v bogato ilustrirani monografiji Sonja Tavčar Skaberne: radost mojih bolečin: kiparski opus od 1956 do 2018, ki je izšla leta 2020. Knjigo si je moč izposoditi v Knjižnici Logatec.

Naslovnica monografije

Pregledno in sistematsko pa je tudi biografsko geslo o njej: <https://www.obrazislovenskipokrajin.si/oseba/skaberne-roj-tavcar-sonja/>

Gvido Komar

Foto: osebni arhiv Sonje Tavčar Skaberne

Portret iz l. 1975

POZABLJENI PISATELJ ALOJZIJ ROVAN (1870–1891) IN NJEGOV NAGROBNI SPOMENIK

Alojzij Rovnan s psevdonomimom A. Sinigoj je bil rojen 28. maja 1870 v Planini pri Rakeku očetu Štefanu in materi Tereziji (roj. Korenčič), umrl je 1891. prav tam. V Ljubljani je končal gimnazijo in 1889. stopil v semenišče, ki ga pa ni dokončal, saj je umrl star komaj enaindvajset let. Planinski župnik in pisatelj Janez Podboj je v župnijsko kroniko takrat zapisal: »6. nov. umrl bogoslovec g. Alojzij Rovnan, 'Kovačev' iz Gor. Planine hišna št. 79 za jetiko. Pogreb v nedeljo 8. nov. je bil veličasten, da takega Planina ni še videla in ga ne bo. Pripeljalo se je iz Ljubljane 23 bogoslovcev, spremiti tovariša k zadnjemu počitku: vmes 15 pevcev, ki so krasno peli. Duhovnikov prišlo 5, pokopal ga je g. dekan cerkniški Franc Kunstelj. Na pogrebu govoril v imenu tovarišev za slovo rajniku g. bogoslovec Kromar, potem govoril še župnik planinski ...«.

V SBL si lahko preberemo, da je Rovnan spadal med prve sodelavce revije Dom

Nagrobni spomenik Alojzija in Antona Rovana, zaenkrat še pri župnijski cerkvi v Planini, 2022 (foto: S. K.)

in svet, kjer je objavil dvoje kratkih črtic, 1890 Godca ter naslednje leto Prijatelja ter v Pomladnih glasih Mlado življenje.

Nagrobni spomenik (izdelek kamnoseka Vinka Čamernika) Alojzija Rovana in njegovega bratca Antona, ki sta oba umrla konec 1891., je bil pred obnovo kapele sv. Križa na planinskem pokopališču vzidan ob njeni glavni fasadi desno od vhoda, nasproti nagrobnika dolgoletnega planinskega župnika Franca Riharja († 1888). Za kapelo dolgo časa skorajda nihče ni skrbel. Stanje je postalo zaradi odpadanja opeke in ometa tako kritično, da je obisk pokopališča postal nevaren, odpadli strešniki so poškodovali tudi Riharjev nagrobnik. Ko je pred nekaj leti kapelo dobila nazaj v last župnija Planina, so takoj začeli z zbiranjem denarnih sredstev in potem z nujno sanacijo (obnova strehe, fasade itd.) pod vodstvom ZVKD OE NG.

Pred obsežnimi obnovitvenimi deli na zunanjsčini sta bila oba nagrobnika prestavljena sprva v notranjsčino kapele, ko pa so se dela nadaljevala tudi tam, sta bila začasno postavljena ob obzidje župnijske cerkve sv. Marjete. Riharjev nagrobnik je bil pred kratkim že nameščen na svoje staro mesto, enako je predvideno tudi za Rovanovega. Glede na to, da so tako oba Rovana kot župnik Rihar umrli proti koncu 19. stoletja, zagotovo niso bili več pokopani ob župnijski cerkvi, od koder se je pokopališče preselilo na današnjo lokacijo leta 1836, kapela pa je bila dokončana 1840. Navada je namreč včasih tudi bila, da so bili nagrobniki duhovnikov (župnikov, novomašnikov, bogoslovcev itd.) postavljeni tik ob glavni fasadi pokopališke kapele, lahko tudi ob stranskih ali v njeni neposredni bližini, na notranji strani pokopališkega zidu pa so bili v smislu hierarhične ureditve nagrobni spomeniki (in mavzoleji) pomembnejših, vplivnejših in bogatejših družin ter posameznikov. In tako je tudi v Planini.

Simona Kermavnar

POPRAVEK K ČLANKU »Arhitekt Jože Plečnik na Logaškem (25)«

V zadnji št. Logaških novic (11. november 2022) je bil pomotoma objavljen zgoraj omenjeni članek, ki je bil še v pripravi. Objavljena bi morala biti druga različica tega članka.

Ta je vključevala podnaslov, ki poudarja arhitekta Antona Bitenca, in fotografijo krstilnika (ki stoji v cerkvi sv. Mihaela v Rovtah), poleg tega pa bi se začetek stavka pred citiranjem izjave arhitekta Igorja Resnika glasil: **»Logaški arhitekt Igor Resnik je v najini korespondenci o ambientu ob Tržaški cesti zapisal: (...)«.** Zadnji stavek pa: **»(...) Ampak – še vedno bi se dalo to »škrbino« parka precej lepše urediti in (vsaj deloma) »zacetiti« nastalo degradacijo javnega prostora.«** Uredništvo se za nastalo napako opravičuje Igorju Resniku in avtorju članka.

Krstilnik v cerkvi sv. Mihaela v Rovtah (postavljen l. 1959) po načrtu arhitekta Antona Bitenca. Foto: Gvido Komar

PODJETJE MAR-TEH OBELEŽILO 15 LET POSLOVANJA

Logaško podjetje MAR-TEH d.o.o., ustanovljeno leta 2007, je konec oktobra 2022, obeležilo 15. obletnico uspešnega poslovanja. Podjetje, ki se je leta 2018 preselilo v novo proizvodno halo, je vabljenim predstavilo nove tehnologije za obdelavo pločevine, v katere so investirali v zadnjih dveh letih.

Ustanovitelj, lastnik in direktor podjetja **Marko Erjavec** je uvodoma predstavil poslovanje in se zahvalil svojim sodelavcem in poslovnim partnerjem za uspešno sodelovanje ter izkazano zaupanje. »Zavedamo se, da je zadovoljstvo kupcev in zaposlenih ključno za uspešen nadaljnji razvoj podjetja,« je govor zaključil direktor Erjavec.

Prisotne je pozdravil logaški župan **Berto Menard** in izrazil ponos, da imamo v naši

Ker pa ni pravega praznovanja brez glasbe, je direktor Marko Erjavec s prijatelji glasbeniki pripravil koncert skladb iz slovenske narodno-zabavne zakladnice.

občini tako uspešna podjetja. Čestital jim je tudi predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec **Bogdan Oblak** in jim podelil zbornično priznanje.

Glavna dejavnost podjetja MAR-TEH je projektiranje in proizvodnja kovinskih izdelkov, kar pomeni celovito storitev od

idejne zasnove, izdelave 3D modelov, risb do izdelave končnega proizvoda. Podjetje več kot polovico svojih izdelkov izvozi v države Evropske unije in ima nadpovprečno dodano vrednost na zaposlenega glede na povprečje slovenskih gospodarskih družb.

Dejan Šraml

Foto: arhiv MAR-TEH

Sodelavci podjetja MAR-TEH.

ZAČETKI ŠOLSKE ŽENSKÉ KOŠARKE IN USTANOVITEV MLADINSKE SELEKCIJE

Leta 1961 (vir: dnevnik) je bilo ustanovljeno ŠŠD Dol. Logatec. Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo 80 pionirjev in mladincev. V društvo so bili lahko včlanjeni le pionirji in mladinci. Ustanovili so sekcije za košarko, roket, odbojko, atletiko, orodno telovadbo in namizni tenis. Prizadevni športni delavci so s tem razširili športno dejavnost in vključili večino mlade populacije, da so se ukvarjali s športom. Največ zaslug za ustanovitev je imel prof. telesne vzgoje Bogdan Comino.

Od leta 1964 dalje so začele nastopati tudi pionirke in mladinke. S to odločitvijo so bili postavljeni novi temelji za žensko košarko. Tekmovanja so se odvijala med osnovnimi šolami (Žiri, Vrhnika, Borovnica, Rakek, Cerknica ...). Tekme so potekale ob sobotah in nedeljah. V prvem letu delovanja ŠŠD je posebej izstopala nadarjena Bernarda Jereb, ki je po končani osnovni šoli nadaljevala treninge pri KK Slovan do leta 1968. Tam je v začetku igrala za mladinsko selekcijo in nato za člansko ekipo. (Vir: Nedi Černe-Kranjc, Bernarda Jereb)

V tem času so dekleta iz ŠŠD Mladost v šolskem tekmovanju pridobivala izkušnje, se uspešno borile proti nasprotnicam in dozorele za tekmovanja v mladinski konkurenci. Vzgojena je bila nova generacija mladink.

Na pobudo Bernarde Jereb in Toneta Gosarja se je leta 1969 zbrala ženska mladinska ekipa, ki je 1970. začela tekmovali v Ljubljanski

tekmovalni skupnosti (LTS) – v ligi članic. V bistvu je bila to v večini mladinska ekipa. Nabor deklet se je črpal iz ŠŠD Mladost - Dol. Logatec. Fizične priprave je vodil Ciril Zupančič, pomočnika pa sta bila še Marjan Lenarčič in Franci Kogoj (Žibrsan). Osnove tehnike – taktike igranja pa je dekletom razlagal Anton Gosar, ki je bil tudi predsednik kluba in član komisije za tekmovanja v LTS in v I. ženski ligi. Dekleta so igrala z naslednjimi klubi: Ježica, Moste, Vrhnika, Kočevje, Olimpija, Medvode in Stadion – Ljubljana. (Vir: Bernarda Jereb, Nedi Černe-Kranjc, Tone Gosar)

V spomladanskem delu so naša dekleta premagale vse tekmice in tudi vsemogočno Olimpijo doma 25 : 20 in na tujem 68 : 60.

V jesenskem delu je mlada ekipa Logatčank izgubila samo eno tekmo (Stadion – Ljubljana) in v ligi LTS zmagala z 18 točkami, pred Vrhniko 12, Stadionom in Medvodam 10, Ježico 6 in Kočevjem 2 točki. (Vir: arhiv KZS)

Prvenstvo je bilo v drugem delu okrnjeno, ker je komisija iz tekmovanja izključila Olimpijo in Moste. Razlog: nista se udeležili dveh tekem po razporedu.

Seveda to ne zmanjša uspeha naših tekmovalk, ker so si že v spomladanskem delu zagotovile 10 točk prednost pred Olimpijo. Odgovorni v klubu pa so začeli razmišljati o uvrstitvi v višji rang tekmovanja. Prihodnjič: republiško prvenstvo za mladinke v Murski Soboti in uvrstitev v I. republiško ligo.

Jože Nagode - Krištof

www.lekarnaljubljana.si

Veljavnost od 1. 12. 2022 do 16. 1. 2023

ZDRAVO

IN SREČNO
2023
VSEM!

izbrano iz kataloga ugodnosti

MAZIL ZA USTNICE

Ustnice neguje in varuje pred vplivi okolja, 5 ml.

redna cena: 2,54 €

cena s Kartico zvestobe

1,27 €

POPUST:
50 %

PRAZNIČNI ČAJ

Aromatizirana mešanica sadnega in zeliščnega čaja, 40 g.

redna cena: 4,60 €

cena s Kartico zvestobe

3,45 €

POPUST:
25 %

DOMAČA ZELIŠČNA GRENCICA

Prehransko dopolnilo z vodno-etanolnimi izvlečki zelišč, 220 g.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 13,18 €

cena s Kartico zvestobe

9,23 €

POPUST:
30 %

SKODELICA MALČEK

Steklena skodelica dekorirana z zmajčkom Malčkom je izdelana v Sloveniji, v Steklarni Hrastnik. Skodelica je pakirana v lični darilni embalaži.

redna cena: 6,00 €

cena s Kartico zvestobe

3,00 €

POPUST:
50 %

SILVER CARE GOLD ZOBNA ŠČETKA

Zaobljene ščetine preprečujejo poškodbe zobne sklenine in dlesni. Ergonomsko oblikovan ročaj je iz 24 karatne pozlate. Srednja trdota, 1 kos.

redna cena: 6,99 €

cena s Kartico zvestobe

4,89 €

POPUST:
30 %

KAKAVOVO MASLO S KOKOSOVIM OLJEM

Kakavovo maslo s kokosovim oljem in vitaminom E kožo mehča, neguje in ščiti, 100 ml.

redna cena: 10,90 €

cena s Kartico zvestobe

8,18 €

POPUST:
25 %

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite

na brezplačno telefonsko številko
080 71 171

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, specializiranih prodajalnah LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 1. 12. 2022 do 16. 1. 2023 oz. do prodaje zalog.

POVIŠAJMO SEKIRICO V ENEM DNEVU

Klub TSK Logatec in SSK Logatec - Lovci na daljave so se prvo novembrsko soboto priključili akciji Povišajmo Sekirico v Triglav s pobudo, da lahko osvojimo Triglav kar v enem dnevu. Prijavljeni so bili izzvani k ciljem, da se povzpnejo 20-, 30-, 40- ali kar 57-krat. Udeležencev, ki so prejeli štartne številke,

je bilo 87. Odlično vzdušje, čudovita ideja in dobra organizacija, so povedali udeleženci. Vse čestitke tistim, ki so se povzpeli 57-krat (kar 21), naredili so 3.150 metrov višinske razlike. Najhitrejši je bil Gregor Rupnik, član kluba TSK Logatec s časom 5 ur in 15 minut, drugi Tomaž Rep, Tek je lep, tretji pa trener TSK Logatec Matej

Šimenc. Kot del treninga se je dogodku pridružil tudi reprezentant Miha Šimenc. Še enkrat pohvala učiteljicam in Katji Jug za pripravo celotne akcije Povišajmo Sekirico v Triglav.

🔔 NAVDIHUJOČA STATISTIKA:

- ✓ 21 mega super junakov ➡ 57-krat na Sekirico (🏆 Gregor Rupnik 5 ur in 15 minut, 🏆 Tomaž Rep, 🏆 Matej Šimenc)
- ✓ 7 super junakov ➡ 40- ali večkrat na Sekirico
- ✓ 11 junakov ➡ 30-krat na Sekirico
- ✓ 9 pohodnikov ➡ 20-krat na Sekirico 🏆

87 udeležencev s štartnimi številkami in veliko takih brez

✓ 7 družinskih štafet

👥 VSI SKUPAJ naredili pribl. 110 višinskih kilometrov

Sonja Vidonja, TSK Logatec

KUD Adoramus

vabi na koncert ob dnevu

samostojnosti in enotnosti

v ponedeljek, 26. 12. 2022, ob 19. uri

v Športni dvorani Logatec.

Matija Tomc,

Slovenski božič

spevoigra v sodobni preobleki

Režiser: Gregor Čušin

VSTOP PROST

Projekt je sofinancirala občina Logatec

OB TEDNU STRPNOSTI LOVSKI OBISK OTROŠKEGA VRTCA »TABOR« V GORENJEM LOGATCU

Navdušen nad pristrčno radostjo malih nepopisanih listov ob obisku vrtca Kurirček v Dolenjem Logatcu, modrosti željnih »Sovic« sem sklenil, da tokrat z Janezom ponudiva obisk v vrtcu Kurirček, enota Tabor v Gornjem Logatcu. Obisk v tednu strpnosti, 16. novembra 2022, je imel še poseben pomen in namen.

Pomemben del vzgoje je zgled, način predstavitve, da bi v lovske družine prihajale prošnje za sprejem v smislu »sem velik ljubitelj narave in živali«, brez: »kdaj lahko dobim nabavno dovoljenje za

orožje«, da ne bomo šli s slovenskim lovstvom po poteh lovstva kot športa (lovski turizem), pač pa zgolj gospodarjenja z divjadjo. Pomemben je tudi, kot rad povem, »žametni del lovstva«, lovska kultura, tradicija, literatura, glasbena dejavnost, likovna umetnost z lovskimi motivi in nenazadnje kulinarika ter vzgoja, da je lovstvo predvsem naravovarstvena dejavnost.

Tudi tokrat smo ugotavljali, kako za *hišne ljubljenske skrbimo mi sami*, enako za domače živali na kmetijah kmetje. Za divje ali prostoživeče živali pa skrbimo lovci. Na nek način seveda vsi uporabniki njihovega prostora (habitata) s svojim spoštljivim obnašanjem in **STRPNOSTJO**. Veliko pozornosti smo namenili krmljenju ptic predvsem pozimi. Z zanimanjem so mladi nadebudneži sledili stopinjam in sledovom divjadi ter knjižici Maja in Marko z lovcem na lovu. Pritegnile so resnično lepe fotografije živali ob listanju revije Lovec. Veseli so bili darila – gradiva LZS, ki jih je priskrbel Barbara Lozar iz LZS, za kar se ji v tej priložnosti iskreno zahvaljujem. Pristrčna hvala vodstvu VVZ Kurirček enota Tabor, vzgojiteljicama Mateji Leskovec in Anji Košmrl s skupinico »zajčki«, vzgojiteljici Katarini Urbas, da smo srečanje izpeljali. Od malih nog je treba skrbeti za klimo v družbi, razumevanje, STRPNOST, naklonjenost dejavnosti lovstva, ki je nedvomno družbenega, gospodarskega, naravovarstvenega in ekološkega pomena. Poslovili smo se z željo, da se še srečamo. Srečanje smo ponovili še s štirimi skupinicami.

Čedomir M. Vučič
Foto: arhiv vrtca

TEDEN STRPNOSTI

Vtednu od 14. do 20. novembra 2022 smo v Centralni enoti Vrtca Kurirček Logatec obeležili teden strpnosti. Pripravili smo druženje in povezovanje med mlajšimi in starejšimi otroki, marsikatera skupina pa je k sodelovanju povabila tudi starše ali stare starše. Poslušali smo pravljice na temo, ogledali smo si posnetke in se pogovarjali o tem, kako pomembno je sprejemanje

vseh, ne glede na različnost. Vsak ima pravico do svojega mnenja in prav vsak ima pravico biti slišan in sprejet. Otroci so z navdušenjem prisluhnili zgodbam in svoje doživljanje le-teh izrazili preko likovnih izdelkov, ki smo jih razstavili v večnamenskem prostoru in so si jih lahko ogledali otroci in starši. Ker pa se vzgojiteljice zavedajo, da so zgled otrokom, so tudi same razmislile o pomenu strpnosti pri medsebojnih odnosih. Ugotavljajo, da le več druženja, sodelovanja in povezovanja odpira možnosti za razumevanje in sprejemanje drugih.

Besedilo in foto: Mihela Maček

Družboslovni tabor: KLJUČ JE V STRPNOSTI

Učenci OŠ 8 talcev smo pod vodstvom učiteljic Alenke Lepoša Berro, Maje Grbec Švajncer in Janje Pavlič oktobrski vikend preživeli na družboslovnem taboru. Posvetili smo se verski strpnosti, raziskovanju Cerkniškega jezera in prisluhnili predavanju Bojane Pivk Križnar o življenjskih razmerah ljudi v Nubskih gorah.

V petek smo se z avtobusom odpravili v Ljubljano, kjer smo si ogledali sinagogo, protestantsko, pravoslavno in katoliško cerkev ter džamijo. Najbolj nas je navdušila džamija oz. ogled celotnega islamskega kulturnega centra. Osupnila nas je njegova moderna podoba. Vodič je poudaril, kako dobro sodelujejo z drugimi verskimi skupnostmi. Kako zanimivo, eno mesto, pa toliko različnih ver! Ključ je v strpnosti.

Zvečer smo prisluhnili predavanju o Nubah. Ostali smo brez besed, ko smo videli, kako živijo. Informacije smo izvedeli iz prve roke, saj se Bojana Pivk Križnar z možem vsako leto odpravi v Nubske gore, kjer pomagata Nubam, ki živijo v velikem pomanjkanju. Vsako leto zbiramo prispevke zanje tudi učenci naše šole. Prav tako je v tem letu, ko zanje zbiramo pripomočke za šivanje, pletenje in kvačkanje ter tudi že končane pletene in kvačkane izdelke, npr. peresnice in kape. Če želite sodelovati, lahko svoj prispevek tudi vi oddate na naši šoli.

Prespali smo v učilnicah in se naslednje jutro odpravili na Cerkniško jezero, kjer nam je predavatelj povedal, da je bil Janez Vajkard Valvasor tisti, ki je ugotovil, da Cerkniško jezero presiha

zaradi sifonov. Po predavanju smo se preizkusili še v vožnji s kanuji.

Popoldne smo izdelovali plakate na teme, kot so pravice žensk, otroško delo, šolanje otrok po svetu, medverska skupnost in razmere v Sudanu.

Poleg poučnih stvari smo se tudi zelo zabavali. Spoznali smo nove prijatelje, pekli kostanj, jedli pico in s teleskopom opazovali zvezde dolgo v noč. Jupiter in Saturn sta se še posebej dobro videla. 16. novembra, ob mednarodnem dnevu strpnosti, pa smo pripravili tudi zanimivo razstavo.

Vita Kogovšek in Roza Verbovšek

POLHARSKA NOČ V BLEKOVSKIH GMAJNAH

Lov na polhe je slovenska posebnost in ima pri nas že dolgo tradicijo. Ohranjamo jo tudi v Logatcu. 1. oktobra se odpre lov na polhe in ta dan smo pripravili polharsko noč v Blekovskih gmajnah. Polhi se najraje zadržujejo v listnatih in mešanih gozdovih. Gozdarji so izsekali preveč debelih dreves, kjer polh tudi domuje. Območje Blekovskih gmajn je zaradi pestrosti drevesnih vrst (hrasti, bukve, gabri ...) in ohranjenih dreves zelo primeren življenjski prostor zanje. Letošnja jesen nam je postregla z obilico plodov, s katerimi se polhi prehranjujejo.

Zbrali smo se že pozno popoldne, da smo zakurili ogenj in pripravili vse za piknik in lov na polhe. Najprej smo morali pripraviti leskove palice, s katerimi smo potem dvignili pasti za polhe na veje dreves. V pasti se običajno položi jabolka ali hruške, ki se jih predhodno namoči v rumu in cimetu. Ko smo vse nastavili, smo spekli meso in zelenjavo

nad žerjavico, saj smo bili že kar lačni. Polhi so nočne živali in se jih lovi ponoči. Okoli 20. ure, ko se je že znočilo, so bili v pasteh prvi polhi. Za nočne obhode potrebuješ dobro svetilko, da vidiš, kam stopaš in če so se polhi že ujeli. Vsak polhar je najbolj vesel, če ujame čim večjega polha. To noč smo opravili še dva obhoda in ujeli kar nekaj polhov. Zgodaj zjutraj smo ponovno pregledali vse pasti in jih pobrali. Polhe smo najprej dali iz kože, nato pa je Boris v kotličku nad žerjavico skuhal polhov golaž, kateremu smo dodali začimbe in jurčka iz tamkajšnjega gozda. Kuhali smo ga počasi približno dve uri in ga zatem s slastjo pojedli.

Polhanja se je udeležilo kar nekaj naših otrok, ki so preživeli dan in noč v naravi ter bili navdušeni nad dogodkom. Naučili so se preživetja v naravi in spoznali tradicijo polhanja.

Peter Keržič

Foto: osebni arhiv P. K.

NEZNANCI NAMERNO POŠKODOVALI SPOMENIK KULTURNEGA POMENA V GORENJEM LOGATCU

24. 10. 2022 ob 15.20 smo pri urejanju osrednjega spomenika NOB pri mostu v KS Tabor ugotovili, da so neznanci na zadnjo stran spomenika preko imen žrtev vojnega nasilja s črnim razpršilom narisali križe.

Takoj smo obvestili policijo, ki je v nočnem času opravila ogled kaznivega dejanja. Spomenik je bil postavljen leta 1964 pod vodstvom arhitekta A. Bitenca in obnovljen 2018. Na njem je 53 imen žrtev 2. svetovne vojne v krajevni skupnosti Tabor Logatec. Po evidenčni št. 21502 je spomenik vpisan v evidenco kulturne dediščine Slovenije kot last Občine Logatec, ki zagotavlja sredstva za njegovo vzdrževanje. Osebe, ki so namerno poškodovale spomenik, niso pokazale svojega umazanega obraza, da bi dejanja izvedle na prednji strani, kjer bi bilo lahko opazeno.

V zadnjih letih so osebe oz. potomci tistih, ki ne priznavajo zmagovalcev v 2. svetovni vojni, na območju Logatca dvakrat poškodovali spomenik na Židovniku, spomenik Ljubi Bavdek v Cestah. Spominsko ploščo

Zadnja stran spomenika

Slika prednje strani spomenika

ustanovitve Logaške čete v Žibršah, pri spomeniku žrtvam talcev v Sovri pri Rovtuh pa je pred 80. obletnico poboja talcev neznana oseba postavila plakat, da so partizani Italijanom izdali talce, čeprav so bili dejanski izdajalci domobranci. Deležni pa smo bili tudi grožnje občana o podrtju tega spomenika.

O kaznivem dejanju poškodovanja, odstra-

nitev ali uničenje stvari, ki so posebnega kulturnega pomena ali naravne vrednote po 219 čl.1. točka KZ, se storilec kaznuje z zapornim do pet let. Obveščen bil je župan g. Berto Menard, ki se je zgrozil nad dogodkom, saj mora občina zagotoviti sredstva za sanacijo, ki pa ne bodo majhna.

Predsednik KO ZB NOB Tabor-Logatec
Ivan Pergovnik

Srce je obnemelo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo večno ostal.

ZAHVALA

ANTON RUDOLF

(9. 12. 1937 – 6. 11. 2022)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja, darovano cvetje, svečke in svete maše. Iskrena zahvala župniku Draganu Adam za obred svete maše, Komunalnemu podjetju Logatec - g. Gorazdu in g. Mihi Bošnjak za organizacijo pogreba, pevcem za zapete pesmi, cvetličarni Karmen za cvetje ter g. Matjažu Petrovčiču za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

JANEZ OTRIN

(5. 6. 1949 – 31. 8. 2022)

Ob nenadni izgubi brata in strica se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter darove za cerkev. Zahvaljujemo se vsem, ki ste mu nudili nujno medicinsko pomoč, patronažni službi za obiske, ter g. župniku in pevcem za lepo opravljen pogrebni obred.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti

brat Jožef z družino

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage
ANE MAHNIČ NAGODE
(6. 4. 1934 – 28. 8. 2022)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za vsa izrečena sožalja in tople besede ob spominu na našo Babi, darovano cvetje in sveče. Hvala Alenki za poslovilne besede, ZB NOB Logatec in Vesni Jerini, pevkam, trobentaču in g. Bošnjaku za organizacijo pogreba.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je
nepričakovano zapustil naš dragi
mož, ati, svak in bratranec

UROŠ BAJEC

s Kalc.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso podporo in pomoč v težkih trenutkih slovesa. Hvala za vsa izrečena sožalja in svete maše. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Žalujejo vsi njegovi

SPOMIN NA BORCA FRANCA NEMGARJA ŽIVI ŽE ŠTIRI DESETLETJA

Ob 35- obletnici konca druge svetovne vojne so se člani Zveze borcev in občani Laz poklonili padlemu borcu Francu Nemgarju, ki je pokopan na pokopališču Repentabor. Istega dne je bila slovesnost spominskega pohoda Po poteh Bazoviške brigade, ki so se je udeležili tudi Lažani. Vzklila je zamisel o pobratenju občin Repentabor (Comune di Monrupino) in Logatec. Pred štirimi desetletji, 20. marca 1982, sta takratna župana Paolo Colja in Franc Godina podpisala Listino o pobratenju obeh občin. Še danes se njuni prebivalci srečujejo na kulturnih, športnih in drugih prireditvah ter sodelujejo tudi na gospodarskem področju.

Spominske slovesnosti, ki jo je po treh letih, 12. novembra 2022, kot običajno pripravila KO ZB NOB Logatec Laze, se je udeležil tudi župan Logatca in se srečal z ženo Paola Colja, na grob bivšega župana pa položil cvetje. Povabilu na slovesnost so se odzvali tudi člani tržaške podružnice Vsedržavnega združenja partizanov – ANPI z Natašo

Skrk na čelu in županja Repentabra Tanja Kosmina. Spominsko slovesnost ob grobu Franca Nemgarja so pripravili: Nada Čamernik, Vanda Lavrič, Magda Lipovec in Branko Simšič. Kratek postanek z enominutnim molkom in polaganjem cvetja je bil tudi pred spomenikom padlim bor-

cem pri pokopališču in žrtvam fašizma v Repnu, malo daljši pa v Colu na kmetiji Pr'Strin'Veh, kjer so nam postregli s kavo in prigrizkom. Še daljši postanek pa je bil na Osmici pri Tonhu v Vrabčah.

Besedilo in foto: Brane Pevec

OBRTNIK LETA 2022 LEON KRANJC IZ LOGATCA

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je 8. decembra 2022 na slovesnosti na Brdu pri Kranju podelila prestižni priznanji Obrtnik in Podjetnik leta 2022. Obrtnik leta je postal Leon Kranjc iz Logatca, podjetnik leta 2022 pa Ivan Cajzek iz Rogaške Slatine. Priznanje Obrtniški vzor pa je prejel tudi logaški obrtnik Andrej Rožmanc.

Leon Kranjc je ob prejemu nagrade povedal, da se bo trudil, da bodo še boljši, da bodo rasli in da upa, da to ni zadnje priznanje. »V podjetju se trudimo, da bi bili naši dimniki tudi filtri, torej da s kurjenjem zmanjšamo vpliv na okolje. Trenutno razvijamo filter trdih delcev,« je še povedal. Podjetje Klin d. o. o. iz Logatca, ki ga vodi Leon Kranjc, je podjetje s 30-letno tradicijo. Že od ustanovitve naprej se ukvarjajo z izdelavo in vgrajevanjem dimniških sistemov ter prodajo in montažo kaminskih peči. Sprva so se ukvarjali le s sanacijami obstoječih dimniških sistemov z vstavitvijo dimniških tuljav iz nerjaveče pločevine ter dimniškimi priklopi. Z leti se je njihova dejavnost zaradi povpraševanja razširila tudi na izdelavo izoliranih dimniških sistemov ter drugih storitev, ki so v povezavi z dimniki. Daljši prispevek o obrtniku leta bo objavljen v januarско-februarskih Logaških novicah.

Dejan Šraml

GOSTILNI TURK PRIZNANJE ZA KAKOVOST

Sredi novembra se je v Laškem s podelitvijo priznanj zaključilo tradicionalno 14. strokovno srečanje gostincev, ki je letos potekalo tudi v okviru *Dnevov slovenskega turizma*, in ga je organizirala Sekcija za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije. Priznanje za kakovost gostinske ponudbe je prejel tudi logaški gostinec.

Srečanje gostincev je bilo letos v znamenju trajnosti in iskanja skupnih rešitev za višjo dodano vrednost v panogi. Na okrogli mizi z zanimivimi gosti so se govorniki dotaknili pereče teme, kako z modernimi pristopi naše gostinstvo narediti bolj privlačno za nove generacije, sposobno ustvarjati večjo dodano vrednost in zagotoviti njeno privlačnost, tako za goste kot tudi za gostince in njihove zaposlene.

Drugi del srečanja pa je zaznamovala podelitev priznanj gostincem za jubileje poslovanja in priznanja za kakovost njihove ponudbe. Posebno priznanje za kakovost gostinske ponudbe je šlo tudi v Logatec, natančneje v Hotedršico, in sicer v roke **Izidorju Zelencu** iz družinske Gostilne Turk.

Gostilna Turk je pristna družinska gostilna s skoraj stoletno tradicijo in sloganom »domače, sveže, lokalno«. So samooskrbni s krompirjem, česnom in sezonsko zelenjavo. Meso in druge sestavine kupujejo od lokalnih pridelovalcev. Poudarek je na tradicionalni kmečki hrani s pridihom modernosti. Ker cenijo domače, lahko gostje izbirajo med raznovrstnimi jedmi, ki nastajajo po starih družinskih receptih, ki se že desetletja prenašajo iz roda v rod. Ponudbo dopolnjujejo s cateringom in prenočišči.

Dejan Šraml

Z leve: direktor OZS Danijel Lamperger, družina Zelenc z dvema od štirih otrok ter predsednik OZS Blaž Cvar

KONCERT

Novoletno slavlje

praznična glasba velikih mojstrov

Simfonični orkester Cantabile

Marjan Grdadolnik, dirigent

Matej Avšič, koncertni mojster

Mojca Bitenc, sopran

Lev Pupis, saksofon

David Avšič, violina

Godalni orkester Veris

Mateja Rosa, povezovanje

sreda, **28. december 2022** ob 19.30, **LJUBLJANA**, dvorana GH Union

sobota, **7. januar 2023** ob 19.00, **LOGATEC**, športna dvorana

Vstopnice: Eventim (www.eventim.si), Petrol, Pošta / Koncert sofinancira Občina Logatec / www.cantabile.si